

ТАБЛИЦА				
за постъпилите становища, ведно с резултатите от проведените обществени консултации по Анализ по чл. 53, ал. 2 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС) на необходимостта от преразглеждане на Тарифата за таксите, които се събират от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения (Тарифата)				
№	Заинтересовани лица	Предложения	Статус	Мотиви
Общи бележки				
1.	„А1 България“ ЕАД	<p>„А1 България“ ЕАД (А1) е на мнение, че Комисия за регулиране на съобщенията (КРС/Комисията) правилно е предприела действия по изготвяне анализ по чл. 53, ал. 2 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС). В проекта са обхванати основните видове такси, а именно такива за ползване на ограничен ресурс - номера и радио честотен спектър, както и административните такива. Основната цел е таксите да бъдат определени по начин, който да води до постигане на заложените цели в ЗЕС:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Създаване на необходимите условия за развитие на конкуренцията при предоставяне на електронни съобщителни мрежи и прилежащи съоръжения, включително ефективна конкуренция по отношение на инфраструктурата, както при предоставяне на електронни съобщителни услуги и прилежащи услуги; ➤ Създаване на необходимите условия за развитие на свързаността и достъпа до мрежи с много голям капацитет, както и тяхното използване от страна на всички граждани и стопански субекти; ➤ Подпомагане развитието на вътрешния пазар, като се улесняват условията за инвестиции, създават се общи правила и предвидими регулаторни подходи, насърчава се 	Приема се за сведение	

		<p>ефективното, ефикасното и координирано ползване на ограничените ресурси, иновациите, свързаността от край до край и широката достъпност и използване на мрежи с много голям капацитет;</p> <p>➤ Защита интересите на гражданите по отношение осигуряване на свързаност и достъпност на електронните съобщителни услуги, възможности за максимални ползи по отношение на избор, цена и качество, ясни правила за представяне на информацията и изисквания за прозрачност на условията за ползване на обществени електронни съобщителни услуги и др.</p> <p>Имайки предвид тези цели и описаното в проекта на анализ, то смятаме, че КРС е направила значителни стъпки в посока тяхното постигне чрез промените в таксите за спектър и номера не само с последното изменение на тарифата от 2023 г., но и това от 2019 г.</p>		
2.	„Виваком България“ ЕАД	<p>Виваком оценява положените от страна КРС усилия в последните две години по преразглеждането на тарифната политика и формирането на такава, базирана на обективни критерии в съответствие с принципите по чл. 4 от ЗЕС. Приветстваме такъв подход и считаме, че навременното му прилагане е предпоставка за стимулиране на инвестициите и ускоряване на процеса по разгръщане на мрежи.</p>	Приема се за сведение	
3.	Илия Христов	<p>На първо място трябва да се обърне внимание, че с оглед на факта, че всяка промяна на Тарифата за таксите по чл. 147 от ЗЕС задължително се подлага на обществена консултация преди внасянето ѝ в Министерския съвет, не е необходима предварително още една обществена консултация относно анализа на необходимостта от преразглеждане на тарифата за таксите, защото се получават две последователни обществени консултации по една и съща тема.</p>	Не се приема	<p>Съгласно чл. 53, ал. 2 от ЗЕС, Комисията ежегодно извършва анализ на необходимостта от преразглеждане на тарифата по чл. 147 и провежда обществени консултации по реда на чл. 37 от ЗЕС.</p>

	<p>Заинтересуваните страни ще имат възможност да изразят становище в общественото обсъждане на проекта на Тарифата при внасянето ѝ в Министерския съвет.</p> <p>Освен това е лишено от всякакъв смисъл, анализът на независим регулаторен орган, какъвто е КРС, да се подлага на обществена консултация. Това е нонсенс. Нонсенс е и фактът, че на обществена консултация се подлага не самия анализ, а „проект на Анализ за...“, както това е записано на интернет страницата на КРС.</p> <p>Каква е независимостта на КРС, след като неин анализ (дори не самия анализ, както е регламентирано изрично в чл. 53 от ЗЕС, а проекта на анализа) може да се промени в резултат на обществена консултация, както например това се случи през 2022 г. когато в първоначалния проект на анализ, поставен на обществено обсъждане с Решение на КРС № 245/07.07.2022 г. беше констатирано, че липсва необходимост от промяна на таксите, но в следствие в резултат на предложенията на заинтересованите лица в процеса на обществената консултация, се направи нов анализ, в който имаше вече изводи за значително намаляване на редица такси.</p> <p>Законовото изискване за този анализ е в чл. 53, ал. 2 от ЗЕС: „Чл. 53. (2) Комисията ежегодно извършва анализ на необходимостта от преразглеждане на тарифата по чл. 147 и провежда обществени консултации по реда на чл. 37.“</p> <p>Тази разпоредба предлагам при следващо изменение на ЗЕС да се измени във вида: „Чл. 53. (2) Комисията по своя инициатива може да извършва анализ на необходимостта от преразглеждане на тарифата по чл. 147.“</p> <p>Важно е да се отбележи, че настоящата редакция на чл. 53, ал. 2 е в резултат на ЗИД на ЗЕС (ДВ, бр. 20 от 2021 г.) с</p>	<p>Съгласно чл. 37, ал. 2 от ЗЕС процедурата по обществени консултации започва с публикуване на съобщение за предстоящите обществени консултации на страницата на комисията в интернет.</p> <p>В съобщението задължително се посочва въпросът, който е поставен за обсъждане, мястото, откъдето заинтересованите лица могат да получат позицията на комисията по поставения за обсъждане въпрос, причините, които мотивират позицията на комисията, както и срок, не по-кратък от 30 дни, в който могат да се представят писмени становища. Комисията проучва всички становища и публикува на страницата си в интернет мотивите, които обосновават приетото решение.</p> <p>В тази връзка с Решение № 325 от 09.11.2023 г. Комисията откри процедура по обществени консултации във връзка с извършен Анализ по чл. 53, ал. 2 от ЗЕС на необходимостта от преразглеждане на Тарифата за таксите, които се събират от КРС по ЗЕС (Анализа)</p>
--	---	--

	<p>който трябваше да бъде транспониран в своята цялост Европейския кодекс за електронни съобщения, (Кодекса), установен с Директива (ЕС) 2018/1972 на ЕП и на Съвета от 11 декември 2018 г. (Директивата), но в самата Директива липсва изискване за обществени консултации на анализите на регулаторните органи. Следователно е неясна и спорна причината за това изменение на чл. 53. Предишната редакция на чл. 53 от ЗЕС (до 2021 г.) беше:</p> <p>„Чл. 53. (1) В случай че очакваните приходи за съответната година не покриват разходите на комисията, разликата се осигурява чрез промени в размера на административната такса за контрол.</p> <p>(2) Комисията ежегодно до 30 септември на текущата година предлага на Министерския съвет да приеме изменение на тарифата за таксите, които се събират от комисията. Таксите се събират от 1 януари следващата година.“</p> <p>Основният мотив за така предложеното по-горе изменение на чл. 53, ал. 2 от ЗЕС са именно изискванията на Директивата, а вече и на Акта за цифровите услуги. Разпоредбите им изрично изискват всяка държава членка да гарантира независимостта на националния регулаторен орган, който за конкретния случай е КРС.</p> <p>Съображение 37 от Директивата е:</p> <p>„37) Независимостта на националните регулаторни органи беше засилена при прегледа на регулаторната рамка за електронните съобщения, извършен през 2009 г., с цел гарантиране на по-ефективно прилагане на регулаторната рамка и увеличаване на техните правомощия и предсказуемостта на техните решения. За тази цел трябваше да се въведе изрична разпоредба в националното законодателство, която да гарантира, че при изпълнение на</p>		
--	---	--	--

	<p>своите задачи, националният регулаторен орган е защитен срещу външна намеса или политически натиск, които могат да застрашат неговата независима оценка на въпросите, пред които е изправен.</p> <p>Такова външно влияние прави един национален законодателен орган неподходящ за ролята на национален регулаторен орган съгласно регулаторната рамка.”</p> <p>В чл. 8 на Директивата се регламентира, че:</p> <p>„...националните регулаторни органи действат независимо и обективно, включително при разработването на вътрешните процедури и организацията на персонала, функционират в условия на прозрачност и отчетност в съответствие с правото на Съюза и не търсят, нито приемат указания от други органи във връзка с изпълнението на задачите, възложени им съгласно националното законодателство, което прилага правото на Съюза.</p> <p>Единствено апелативните органи, създадени в съответствие с член 31, имат правомощия да спират действието или да отменят решения на националните регулаторни органи.“</p> <p>Тези и някои други разпоредби от Директивата, които са пряко свързани с осигуряването на независимостта на КРС не са транспонирани в ЗЕС и това спомага за наличието на такива разпоредби като чл. 53, ал. 2, които уронват независимостта на КРС. Но на практика, понеже Директива 2018/1972 отдавна е влязла в сила, следователно разпоредбата на чл. 53, ал. 2, в частта ѝ „и провежда обществени консултации по реда на чл. 37“ е „мъртъв“ текст, защото противоречи на Директивата.</p> <p>Освен това, според чл. 37 ал. 1 от ЗЕС обществени консултации се провеждат „преди приемане на решение по важни въпроси от обществена значимост за развитие на електронните съобщения“.</p>		
--	--	--	--

	<p>Видно е, че законодателят е наблегнал, че въпросите трябва да са „важни“ и че трябва да са от „обществена значимост“. Считам, че промяната на таксите може да е важен въпрос за самите предприятия, но едва ли е важен въпрос от обществена значимост за гражданите, защото самите такси са незначителен процент от всичките разходи на предприятията на годишна база, така че едва ли тяхната промяна с няколко процента ще окаже влияние на цената на услугата. Следователно не е налице дори правно основание за провеждането на такива консултации. Консултациите би следвало да се провеждат само при наистина важни въпроси, защото в противен случай техният принос девалвира. Освен това е ясно, че провеждането на консултации по въпроси свързани с размер на такси е на практика безсмислено, защото практически трудно може да се намери компромис между двете страни в такива случаи. Не случайно подобни въпроси са изключени със закон от възможните въпроси, които могат да се поставят на референдуми.</p> <p>В Анализа е представен на практика един пример за нарушаване на независимостта на КРС. В точка X.1 за годишната такса за контрол е налице текста:</p> <p>„В рамките на процедурата по обществени консултации постъпи становище на Министерството на транспорта и съобщенията, в което е отчетена позицията на Министерството на финансите, постъпила при общественото обсъждане на проекта на постановление на Министерски съвет за изменение на Тарифата за таксите, че всички въпроси, свързани с определянето на таксите, е необходимо да бъдат включени в тарифата и не е налице правно основание за приемането на отделен акт на КРС. Този акт може да бъде единствено вътрешен акт, уреждащ</p>		
--	---	--	--

	<p>процедурата за изчисление на такса контрол, но не и акт, уреждащ обхвата на закона.“</p> <p>Един внимателен преглед на интернет страницата на Портала за обществени консултации:</p> <p>https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=7350</p> <p>(където е публикуван проекта на постановление на Министерски съвет за изменение на Тарифата за таксите) разкрива, че там няма публикувано становище/позиция на МФ, а по същата тема има становище на един от мобилните оператори в частта „Редакционни бележки“ на Таблицата с постъпилите становища. И именно на основание на това становище на мобилния оператор, МТС е заличило разпоредбата, предложена от КРС, годишната такса за контрол да „се определя по методика, приета от комисията“. Отделно стои въпросът имало ли е позиция на МФ и какво точно е било нейното съдържание.</p> <p>Разпоредбата на чл. 147, ал. 1 от ЗЕС е ясна, че Тарифата за таксите се приема от МС по предложение на КРС, следователно предложенията/ позициите на други ведомства са значително ограничени, а когато ги има, те би следвало да минат първо през санкцията на КРС. В това всъщност е смисълът на изразите от Кодекса:</p> <p>„националният регулаторен орган е защитен срещу външна намеса или политически натиск, които могат да застрашат неговата независима оценка на въпросите, пред които е изправен“</p> <p>и „националните регулаторни органи действат независимо и обективно.... и не търсят, нито приемат указания от други органи във връзка с изпълнението на задачите, възложени им съгласно националното законодателство, което прилага правото на Съюза“.</p>		
--	---	--	--

		Следователно МС има правото да приеме или отхвърли предложението на КРС, но не би трябвало да се допуска някое ведомство да променя представения от КРС проект, без това да е изрично допуснато (и то в изключителни случаи) с нарочно решение на КРС.				
4.	„Ендуронат“ ЕАД	Дружеството оценява високо усилията на КРС в последните години при определянето на таксите за ползване на радиочестотен спектър. Виден е стремежът на регулатора за насърчаване на предприятията при въвеждането в експлоатация на нови високотехнологични електронни съобщителни мрежи, което е от изключително значение за конкурентоспособността на българските предприятия в глобалните индустрии.	Приема се за сведение			
Предложения относно точка III. Такси за предоставяне и ползване на радиочестотен спектър за електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба от вида „точка към точка“						
5.	Илия Христов	<p>В Анализа е посочено, че „с оглед прозрачност и постигане на по-голяма яснота при изчисление на еднократната и годишната такса за ползване на радиочестотен спектър за мрежите от неподвижна радиослужба от вида "точка към точка", предлагаме редакционни промени на чл. 2, ал. 1, т. 4.2 и чл. 7, ал. 1, т. 3“. Както ще се посочи по-долу, това не са редакционни промени, а са съществени промени, а освен това са и неудачни и създават предпоставки за неясноти и различно тълкуване.</p> <p>Например чл. 2, ал. 1, т. 4.2 се изменя от:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="width: 10%; text-align: center;">4.2.</td> <td style="text-align: center;">(нова – ДВ, бр. 103 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм., бр. 7 от 2016 г., в сила от 26.01.2016 г.) над 50 GHz</td> </tr> </table> <p>на</p>	4.2.	(нова – ДВ, бр. 103 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм., бр. 7 от 2016 г., в сила от 26.01.2016 г.) над 50 GHz	Приема се частично	<p>По чл. 2, ал. 1, т. 4.2:</p> <p>Радиочестотният спектър, който е на разрешителен режим и условията за неговото ползване са определени в Правилата за използване на радиочестотния спектър за електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба след издаване на разрешение.</p> <p>Към настоящия момент няма радиочестотен спектър над 57 GHz, който да е на разрешителен режим. С предложеното изменение на чл. 2, ал.</p>
4.2.	(нова – ДВ, бр. 103 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм., бр. 7 от 2016 г., в сила от 26.01.2016 г.) над 50 GHz					

	<table border="1" data-bbox="546 201 1337 284"> <tr> <td data-bbox="546 201 636 284">4.2.</td> <td data-bbox="636 201 1283 284">(изм. - ДВ, бр. 7 от 2016 г., в сила от 26.01.2016 г.) от 50 GHz до 57 GHz</td> <td data-bbox="1283 201 1337 284">50</td> </tr> </table> <p>Важно е да се отбележи, че разпоредбата на чл. 2, ал. 1 е:</p> <p>„Чл. 2. (1) За издаване на разрешения за ползване на радиочестотен спектър чрез електронна съобщителна мрежа се събира еднократна административна такса, както следва:“ Следователно тя се отнася само за РЧС, за който се изисква разрешителен режим, а не регистрационен. С новата редакция се ограничава разрешителния режим само до 57 GHz, но на практика част от спектъра над 57 GHz може да е и на разрешителен режим. Както е посочено на друго място в анализа „С приемането на Правила за използване на радиочестотния спектър след регистрация (Правилата), КРС определи условия за използване на радиочестотни ленти 57-66 GHz, 71-76 GHz, 81-86 GHz, 92-95 GHz, въз основа на регистрационен режим.“ Следователно може да има РЧС (извън посочените ленти) и на разрешителен режим, а след предложеното изменение ще се появи законова празнота и няма да има посочена еднократна административна такса за разрешения за ползване на РЧС над 66 GHz. Предлагам разпоредбата на чл. 2, ал. 1, т. 4.2 от Тарифата да не се променя и да остане в настоящия си вид. Тя се отнася само за разрешителен режим и няма никаква пречка, че част от този спектър ще е на регистрационен или друг режим. Разпоредбата на чл. 7, ал. 1, т. 3 се изменя от: Чл. 7. (1) За ползване на радиочестотен спектър чрез електронни съобщителни мрежи се събира годишна такса според заемащата честотна лента, както следва:</p> <table border="1" data-bbox="510 1286 1196 1377"> <tr> <td data-bbox="510 1286 577 1377">3.</td> <td data-bbox="577 1286 1196 1377">(Изм. – ДВ, бр. 30 от 2023 г.) Електронни съобщителни мрежи от</td> </tr> </table>	4.2.	(изм. - ДВ, бр. 7 от 2016 г., в сила от 26.01.2016 г.) от 50 GHz до 57 GHz	50	3.	(Изм. – ДВ, бр. 30 от 2023 г.) Електронни съобщителни мрежи от	<p>1, т. 4.2 се цели постигане на съответствие с чл. 7, ал. 1, т. 3.5 от Тарифата.</p> <p>В тази връзка приемаме предложението да не се изменя чл. 2, ал. 1, т. 4.2 от Тарифата, като в този случай с цел уеднаквяване на разпоредбите предлагаме следното изменение на чл. 7, ал. 1, т. 3.5:</p> <table border="1" data-bbox="1554 604 2000 643"> <tr> <td data-bbox="1554 604 1641 643">3.5</td> <td data-bbox="1641 604 1899 643">над 50 GHz</td> <td data-bbox="1899 604 2000 643">0,30</td> </tr> </table> <p>По чл. 7, ал. 1, т. 3: Отражено в чл. 7, ал. 1, т. 3, както следва: „Електронни съобщителни мрежи от неподвижната радиослужба от вида "точка към точка" - за 1 км, за брой, използвани носещи честоти в обхвата.“ Направеното предложение за промяна в чл. 7, ал. 1, т. 3 от Тарифата за таксите, които се събират от КРС по ЗЕС (Тарифата) не води до промяна в годишната такса, а единствено прецизира съществуващия текст, като уточнява, че таксата е в зависимост от брой честоти в даден участък.</p>	3.5	над 50 GHz	0,30
4.2.	(изм. - ДВ, бр. 7 от 2016 г., в сила от 26.01.2016 г.) от 50 GHz до 57 GHz	50								
3.	(Изм. – ДВ, бр. 30 от 2023 г.) Електронни съобщителни мрежи от									
3.5	над 50 GHz	0,30								

		<table border="1" data-bbox="510 199 1196 293"> <tr> <td data-bbox="510 199 577 293"></td> <td data-bbox="577 199 1196 293">неподвижната радиослужба от вида „точка към точка“ – за 1 км, за честота:</td> </tr> </table> <p data-bbox="600 304 636 330">на</p> <p data-bbox="510 336 1339 443">Чл. 7. (1) За ползване на радиочестотен спектър чрез електронни съобщителни мрежи се събира годишна такса според заемащата честотна лента, както следва:</p> <table border="1" data-bbox="510 448 1196 596"> <tr> <td data-bbox="510 448 577 596">3.</td> <td data-bbox="577 448 1196 596">Електронни съобщителни мрежи от неподвижната радиослужба от вида "точка към точка" - за 1 км, за брой използвани честоти в обхвати:</td> </tr> </table> <p data-bbox="510 603 1339 783">Видно е, че е липсва обосновка и е неясно как и защо ще се отчита този „брой използвани честоти“ и това създава неяснота при прилагането на тази разпоредба. Предлагам разпоредбата на чл. 7, ал. 1, т. 3 от Тарифата да не се изменя и да остане в настоящия си вид.</p>		неподвижната радиослужба от вида „точка към точка“ – за 1 км, за честота:	3.	Електронни съобщителни мрежи от неподвижната радиослужба от вида "точка към точка" - за 1 км, за брой използвани честоти в обхвати:		<p data-bbox="1547 199 2074 496">Таксата в Тарифата е за 1 MHz, за 1 км в лева и се определя от броя използвани честоти, какъвто подход е прилаган и до момента. Съответно таксата за участък с една честота (еднопосочен) е $1 \times A = A$ лв., а за участък с две честоти (двупосочен), което е масовият случай е $2 \times A = 2A$ лв.</p> <p data-bbox="1547 536 2074 715">В допълнение предлагаме думата „административни“ да отпадне от чл. 2, ал. 1 на Тарифата, с оглед привеждането му в съответствие с чл. 140, ал. 1 от ЗЕС.</p>
	неподвижната радиослужба от вида „точка към точка“ – за 1 км, за честота:							
3.	Електронни съобщителни мрежи от неподвижната радиослужба от вида "точка към точка" - за 1 км, за брой използвани честоти в обхвати:							
6.	„Цетин България“ ЕАД	<p data-bbox="510 799 1339 863">Предлагаме да се запази действащата редакция на чл. 2, ал. 1, т. 4.2 от Тарифата.</p> <p data-bbox="510 869 1339 1198">Мотиви: Предложеното в Проекта допълнение на чл. 2, ал. 1, т. 4.2 посредством определяне на максимална граница „до 57 GHz“ не кореспондира със свързаната т. 4.1 от същата разпоредба, в която няма предвидена „аналогична“ минимална граница за радиочестотния спектър до 50 GHz. По този начин се нарушава вътрешната структура на разпоредбата, базирана на определянето на размера на еднократната такса за мрежите от вида „точка към точка“ по модела „до/над 50 GHz“.</p> <p data-bbox="510 1204 1339 1382">Допълнително, разпоредбата на чл. 2, ал. 1, т. 4 от Тарифата е ясно и еднозначно определена, като използваните честотни обхвати за мрежи от вида „точка към точка“ се определят с Правилата за използване на радиочестотния спектър за електронни съобщителни мрежи от неподвижна</p>	Приема се частично	Съгласно мотивите, посочени по становището на г-н Илия Христозов.				

		<p>радиослужба след издаване на разрешение, поради което своеобразното „дописване“ на разпоредбата в Тарифата не е необходимо.</p> <p>Предлагаме да се запази действащата редакция на чл. 7, ал. 1, т. 3 от Тарифата.</p> <p>Мотиви: Разпоредбата на чл. 7, ал. 1, т. 3 е ясна и недвусмислена, предвид което до момента не е имало проблеми с практическото ѝ приложение, независимо дали се е отнасяло до еднопосочни или двупосочни радиорелейни линии, използване на различни поляризации и др.</p> <p>Наред с това, годишната такса за ползване на радиочестотен спектър от мрежи от вида „точка към точка“ е функция на заеманата честотна лента от всеки предавател на радиорелеен участък при съответна носеща честота на километър разстояние, като участъци с ХРІС-технология с двойна/ортогонална поляризация (CCDP) ползват една и съща честота с една и съща заемана честотна лента.</p>		
<p>Предложения относно точка IV. Такси за предоставяне и ползване на радиочестотен спектър за наземни електронни съобщителни мрежи от радиослужба радиоразпръскване</p>				
7.	<p>Илия Христов</p>	<p>Същността на предложеното изменение е изключването на наземното цифрово радиоразпръскване в обхват 174-230 MHz от облекчения режим за таксите в разпоредбата на чл. 2, ал. 2, т. 1. Това изключване не е обосновано, а в Анализа е налична само неясната формулировка „При извършване на настоящия анализ се отчете, че е необходимо актуализиране на препратките към чл. 2, ал. 1, посочени в чл. 2, ал. 2 от Тарифата“ и че „е необходимо да бъде направена техническа корекция в чл. 2, ал. 2“. Направеното изменение трудно може да се приеме за „направена техническа корекция в чл. 2, ал. 2“ (както е посочено в Анализа), а представлява изкарване от облекчения режим на</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Критериите за определяне на таксите за цифрови и аналогови мрежи са различни – при цифровите (DVB-T и T-DAB) таксата е за всяка едночестотна мрежа, а при аналоговите е за станция. Предложената промяна в чл. 2, ал. 2, т. 1 е редакционна и е с оглед прецизиране на препратките към чл. 2, ал. 1, предвид последното изменение и допълнение на Тарифата от 04 април 2023 г.</p>

		<p>наземното цифрово радиоразпръскване на радиосигнали в обхват 174-230 MHz, а на негово място се вкарва отново наземното цифрово радиоразпръскване, в обхватите на дълги, средни и къси вълни. Този факт се явява още една пречка пред въвеждането на наземното цифрово радиоразпръскване на радиосигнали в обхват 174-230 MHz, наред с другите процедурни и административни пречки, които са се натрупали през годините и чакат своето разрешаване. Освен това липсва обосновка защо в този облекчен режим се вкарва отново наземното цифрово радиоразпръскване, в обхватите на дълги, средни и къси вълни.</p> <p>Предлагам разпоредбата на чл. 2, ал. 2, т. 1 от Тарифата да не се променя и да остане в настоящия си вид. След необходимата обосновка (за всеки един от обхватите на дълги, средни и къси вълни) към облекчения режим може да се добави и наземното цифрово радиоразпръскване, в обхватите на дълги, средни или къси вълни.</p>		<p>От обнародването на Тарифата през 2011 г. досега за цифровите мрежи (DVB-T и T-DAB) не се е прилагало намаление на таксите в пограничните райони, тъй като при тях пресмятането на таксите е за всяка едночестотна мрежа, а не за всеки предавател, както е при останалите мрежи от радиослужба радиоразпръскване. Цифровите едночестотни мрежи са съставени от различен брой предаватели.</p> <p>При издаването на разрешения за цифрови мрежи на предприятието се предоставя ресурс за едночестотна мрежа като се залагат определени условия за покритие и въвеждане в експлоатация на мрежата. Предприятието определя необходимия брой предаватели за постигането на заложеното покритие за зоната. Таксата по чл. 2, ал. 1 се заплаща при получаване на разрешението, когато все още не е ясен броят на предавателите в мрежата.</p>
<p>Предложения относно точка IV. Такси за негеостационарните спътникови системи и мрежи, свързващи се с тези системи</p>				
8.	„Нетера“ ЕООД	Представители на „Нетера“ ЕООД активно са участвали в процеса по преразглеждане на таксите по Тарифата в	Не се приема	Както е посочило предприятието в „резултат на съвместните усилия на

	<p>периода 2018 – 2020 г., и по-специално онези, които се събират от КРС за предоставяне на услуги чрез спътникови радиослужби. В резултат на съвместните усилия на всички участници в работната група, която беше формирана в КРС в посочения период, с ДВ бр. 30 от 31.03.2020 г. бяха направени намаления на таксите по чл. 7, ал. 1, т. 1 от Тарифата, като измененията влязоха в сила от 1.01.2021 г. Предвид предстоящото ревизиране на Тарифата, бихме желали отново да бъде преразгледан въпросът за таксите по чл. 7, ал. 1, т. 1 от нея – най-вече поради липсата на яснота на начина на тяхното определяне, както и поради липса на мотиви, обосноваващи техния размер.</p> <p>Обръщаме внимание, че съгласно разпоредбите на чл. 31 от ЗЕС Комисията е длъжна да насърчава развитието на пазара на електронни съобщителни мрежи и услуги, като прилага регулаторни мерки, ограничаващи възможностите за възпрепятстване на конкуренцията; отстранява пречки и бариери за конкуренцията в рамките на своята компетентност; насърчава инвестициите и иновациите в нова и подобрена инфраструктура, насърчава регулаторната предвидимост чрез осигуряване на последователен регулаторен подход. Съгласно разпоредбите на чл. 147, ал. 3 във връзка с чл. 4 от ЗЕС, размерът на таксите за ползване на ограничен ресурс трябва да се определят при спазване на принципите на обективност, прозрачност, равнопоставеност и пропорционалност.</p> <p>Посоченото означава, че размерът на таксите за ползване на радиочестотен спектър за неподвижна спътникова радиослужба следва да почива на задълбочен анализ и обоснована методология за остойносттаване на ограничения ресурс и да гарантира възможността за ползването му.</p>	<p>всички участници в работната група, която беше формирана в КРС в посочения период, с ДВ бр. 30 от 31.03.2020 г. бяха направени намаления на таксите по чл. 7, ал. 1, т. 1 от Тарифата, като измененията влязоха в сила от 1.01.2021 г.“. Предвид взетото участие в работната група, предприятието е запознато с начина на определяне на таксите и мотивите, обосноваващи техния размер.</p> <p>Предприетието от КРС подход за определяне на таксите за ползване на радиочестотен спектър да бъде на база количество предоставен ресурс (на 1 MHz) е ясен, прозрачен и удобен при планиране въвеждането в експлоатация на нови мрежи от този вид.</p> <p>КРС стриктно спазва разпоредбите на ЗЕС, в т.ч. цитираните от дружеството разпоредби на закона, Европейската регулаторна рамка, Държавната политика по планиране и разпределение на радиочестотния спектър, Регулаторната политика за управление на радиочестотния спектър за граждански нужди, както и други актове, свързани с</p>
--	--	---

	<p>В настоящия момент, в противоречие със законовите норми и изискванията на Европейската регулаторна рамка, въведените такси в чл. 7, ал. 1, т. 1 от Тарифата се явяват необоснована финансова бариера за навлизане на пазара на сателитни услуги. На практика единствено големи предприятия със значителен финансов ресурс могат да си позволяват поддържането на разрешения за ползване на съответния ресурс. По този начин радиочестотният спектър остава неизползван, което противоречи на горесцитираните принципи от ЗЕС, целите на провежданата от КРС регулаторна политика за управление на радиочестотния спектър и на Държавната политика по планиране и разпределение на радиочестотния спектър, а в крайна сметка, продължителното неефективно използване на радиочестотен спектър не носи приходи за държавата.</p> <p>Нашите проучвания сочат, че е налице драстична разлика в прилаганите такси в Република България и останалите държави от Балканския регион. Изчисленията илюстрират огромната и необоснована финансова тежест, която е налице в нашата държава по отношение на реални бизнес проекти, които на практика не могат да бъдат реализирани поради икономическата им безперспективност, породена именно от залегалите такси в чл. 7, ал. 1, т. 1 от Тарифата. Резултатите от направените от нас проучвания показват, че в повечето проучени държави от Европа (с тези наши проучвания сме запознали представителите на КРС) методиката за определяне на тези такси е на база брой използвани наземни станции или транспондери на излъчване, като количественият критерий за определянето на таксата (т.е. за всеки един МНз, какъвто е методът за изчисляване на таксата в чл. 7, ал. 1, т. 1 от Тарифата) е рядко приложим. Независимо от избрания подход за</p>	<p>използването на радиочестотния спектър.</p> <p>Размерът на таксите в чл.7, ал. 1, т. 1 от Тарифата е определен след сравнителен анализ на годишните таксите в България и таксите в съседните държави, направен през 2019 г., след консултации с бизнеса като се взе предвид и необходимостта от стимулиране на използването на по-голямо количество честотен ресурс от високите честотни обхвати. В този смисъл е направено остойностяване на радиочестотният спектър от гледна точка на неговите характеристики.</p> <p>От проучването, направено през 2019 г., с което предприятието е запознато, начинът на определяне на таксите в различните държави е различен – има държави, в които таксата е на база брой използвани наземни станции или транспондери, има и такива, в които таксата зависи от количеството използван честотен ресурс, какъвто е методът за изчисляване на таксата в чл. 7, ал. 1, т. 1 от Тарифата. Важно е също да се</p>
--	---	---

	<p>определяне стойността на спектъра е необходимо той да е ясен и обоснован и да гарантира спазването на принципите на закона за използване на ограничения ресурс.</p> <p>От извършения от нас сравнителен анализ се установява, че за една и съща услуга таксата в Република България е в пъти по-висока, от тази, установена в съседните на нас Румъния, Сърбия, Македония и Гърция, като в някои случаи у нас тази такса е завишена десетки пъти. Посоченото показва, че Република България губи и ще продължава да губи стратегически възможности за развитие на местни бизнес проекти, което пряко се отразява негативно на икономическото развитие в сектора, както и възможностите за реализиране на приходи в държавата. Предвид изложеното, високите такси, които теоретично би следвало да носят по-високи приходи на държавата, на практика водят до липса на такива и изместване на сателитните услуги в съседните ни държави.</p> <p>Горните изводи се илюстрират от Регистъра на предприятията, които имат издадени разрешения за ползване на радиочестотен спектър за неподвижна – спътникова радиослужба. Повече от две години след направените изменения с ДВ бр. 30 от 31.03.2020 г., този честотен спектър продължава да не е ефективно използван.</p> <p>От справката в интернет - страницата на КРС, където е публикуван Публичният регистър, се установява, че след направените изменения, влезли в сила от 01.01.2021 г., има издадени едва 4 (четири) нови разрешения за ползване на радиочестотен спектър за неподвижна спътникова радиослужба <u>с цел предоставяне на услуги</u>, като три от тези разрешения са издадени на „Виваком България“ ЕАД, което доминира предоставянето на този тип услуги в страната. Този нисък интерес към честотния ресурс сочи, че</p>	<p>отбележи, че в държави, в които таксата е на брой земни станции, се дължи такса и за приемането, за S-PCS, за крайни устройства, каквито такси КРС не налага, както и за земни станции, които в България са на свободен режим.</p> <p>След постъпване на становищата от предприятията, КРС извърши допълнително проучване на таксите в различните държави, което потвърждава данните и информацията, събрана и анализирана през 2019 г.</p> <p>Следва да се отбележи, че ако като критерий за определяне на годишната такса за позицията на геостационарна орбита със съответния радиочестотен спектър се ползва транспондер, не се отчита количеството и реалното използване на предоставения радиочестотен спектър (един транспондер може да е от няколко kHz до 300 MHz и повече).</p> <p>Комисията за регулиране на съобщенията притежава необходимата информация и компетенции, относно оценка ефективността на използването на радиочестотния спектър.</p>
--	---	---

	<p>определеният към момента размер на тези такси не създава възможност за предлагането на конкурентни и качествени услуги от българските сателитни оператори, за сметка на операторите от другите съседни държави, и ограничава възможностите за инвестиции и иновации в нова и подобрена инфраструктура.</p> <p>В светлината на изложеното, считаме за необходимо определените такси за ползване на радиочестотен спектър за нуждите на осъществяване на електронни съобщения чрез от неподвижна спътникова радиослужба, да бъдат ревизирани в Тарифата, като бъде създадена методология за адекватно остойностяване на ограничения ресурс, която би гарантирала принципите на ЗЕС при определяне на таксите. Комисията следва да извърши оценка на въздействието от прилагането на Тарифата в тази ѝ част, както и да отчете добрите практики за определяне на тази такси от държавите от Европа, включително съседните на България държави. Привеждане на посочените такси в съответствие с размерите, установени за същите такси в съседните на България държави, би било протекционна мярка от страна на българския регулатор, с което ще бъдат защитени местните телекомуникационни предприятия.</p> <p>В тази връзка молим КРС да проведе градивен и конструктивен диалог с всички заинтересовани страни под формата на консултативните структури, предвидени в ЗЕС или по друг подходящ начин, което да гарантира участието на бизнеса и компетентните държавни ведомства.</p>	<p>Броят на разрешенията не е критерий за определяне на ефективността на използването на радиочестотния спектър. Едно разрешение може да дава право на предприятие да ползва повече от една земна станция, както и да се свързва с повече от една спътникова система.</p> <p>След влизане в сила на Тарифата на 01.01.2021 г. има издадени 12 разрешения и 39 изменения и допълнения на разрешения, с които е разрешено използване на радиочестотен спектър за свързване с 52 нови спътникови системи. Количеството предоставен ресурс се е увеличило 15,32 пъти.</p> <p>Предвид сравнително краткия период, през който са действали намалените такси – от 2021 г. до момента, от една страна и видно увеличеното количество предоставен спектър и съответните приходи от него, от друга, то не би могло да се твърди, че намалението от 2021 г. е изчерпало своя потенциал.</p> <p>В допълнение наблюдаващото се значително пренасяване от използване на по-ниско честотните обхвати С (4-8 GHz), Х (8–12 GHz) и Кu (12-18 GHz) от спътниковите мрежи, стимулира разширяване на</p>
--	--	--

			<p>използването на по-високите честотни обхвати Ka, Q и V. Работата на спътниковите системи в по-високите честотни обхвати е улеснена от технологичния напредък в дизайна на спътници, антени и крайно оборудване. По-високите (над 26 GHz) обхвати осигуряват по-голяма честотна лента, съответно предаване на големи количества данни, високоскоростни услуги, телевизия с висока разделителна способност и др. Във връзка с непрекъснатото увеличаване на броя потребители, по-голямото търсене на иновативни услуги с по-високо качество и преодоляване на цифровото разделение се очаква нарастване на ползването на радиочестотен спектър в обхватите над 18 GHz както в света, така и в България. Отчитайки тези особености, КРС е определила за по-високите обхвати „над 18.4 GHz“ (съгласно Тарифата), по-ниски такси които към момента са - по чл. 6, ал. 1, т. 7 и т. 10 - 30 лв.; по чл. 7, ал. 1, т. 1 – 10 лв.</p>
--	--	--	--

9.	<p>„Виваком България“ ЕАД</p>	<p>Бихме искали да споделим опита си от предоставянето на услуги, свързани с ползването на радиочестотен ресурс по смисъла на чл. 7, т.1 от Тарифата за таксите, които се събират по Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения (Тарифата). В резултат на предприетите от КРС навременни действия за ревизиране на таксите за честотния ресурс, ползван от електронните съобщителни мрежи от спътникови радиослужби на предавателен канал (Земя-Космос), за кратък период бяха реализирани няколко проекта в двата обхвата (до/над 18.4 GHz). Намаляването на таксите за този спектър бе от определящо значение, тъй като създаде предпоставки за преодоляване на статуквото при предоставяне на сателитни услуги – пазар, исторически доминиран водещи в световен мащаб сателитни доставчици.</p> <p>Анализите към днешна дата обаче показват, че намалението на таксите от 2021 г. е изчерпало своя потенциал и за националните предприятия, предоставящи мрежи от спътниковите радиослужби става все по-трудно да предложат конкурентни ценови условия за реализирането на проекти в тази област. Експанзията на HTS и NGSO системите/услугите в световен мащаб е една от причините за това. По данни на Euroconsult за периода 2016-2021 г. цената на сателитния капацитет отчита спад от 60%, като тази тенденция ще се запази и занапред предвид засиленото предлагане на HTS и NGSO услуги и агресивното им ценообразуване. Вече са налице индикации за това на национално ниво. Във Виваком постъпват запитвания от големи спътникови компании, свързани с мащабни проекти за разполагане на земни станции на територията на България.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Съгласно мотивите посочени по становището на „Нетера“ ЕООД.</p>

	<p>Изчисленията за разходите обаче показват изключително висока регулаторна тежест, която практически обезсмисля реализацията им. За съжаление, голяма част от тези проекти биват реализирани с участието на оператори в Румъния и Гърция. За сравнение ще посочим, че таксите в Румъния са четири пъти по-ниски от тези в България и тази разликата не би могла да бъде компенсирана в рамките на ценообразуването, т.е. българските оператори са лишени от възможността да генерират допълнителни приходи, върху които да заплатят съответните данъци и такси.</p> <p>В допълнение, бихме искали да обърнем внимание върху това, че е налице дисбаланс по отношение на дължимите такси за честотен ресурс на предавателен канал (Земя-Космос), в зависимост от това дали спектърът се използва от електронна съобщителна мрежа от спътниковите радиослужби (по т.7, ал.1, т.1) или от сателитни оператори с позиции от геостационарната (чл. 6, ал.1, т. 10)/негеостационарната (чл.6, ал. 1, т.7) орбита. Услугите, които се предоставят посредством използването на този спектър са напълно идентични, прилагането на диференцирани такси в полза на сателитните оператори, поставя в неблагоприятна позиция всички останали оператори, които предоставят същите услуги, но посредством електронни съобщителни мрежи от сателитните радиослужби. От гледна точка на изискването за технологична неутралност по чл. 5 от ЗЕС, считаме описаното за проблем, който изисква намесата на КРС.</p> <p>С оглед гореизложеното считаме за резонно таксите за ползването на честотен ресурс за електронни съобщителни мрежи от спътниковите радиослужби на предавателен канал</p>		
--	---	--	--

		(Земя- Космос) до 18.4GHz да бъдат определени на нивата на същите, приложими спрямо сателитните оператори (по чл. 6, ал. 1, т. 7 и т. 10).					
10.	„Ендуросат“ ЕАД	<p>Дружеството приветства действията на КРС при последното изменение на Тарифата за таксите, които се събират от КРС по ЗЕС (Тарифата), с които изменения бяха включени такси за ползване на радиочестотен спектър за електронни съобщителни мрежи от негеостационарни спътникови системи. Предприятия от КРС подход за определяне на таксите за ползване на радиочестотен спектър да бъде на база количество предоставен ресурс (на 1 MHz) е много ясен, прозрачен и удобен при планиране въвеждането в експлоатация на нови мрежи от този вид.</p> <p>С измененията на Тарифата от 2023 г. бяха въведени еднократни административни такси и годишни такси за ползване на радиочестотен спектър от електронни съобщителни мрежи от негеостационарни спътникови системи, както и бяха изменени годишните такси за позиции на геостационарната орбита със съответния радиочестотен спектър (възприемане на подхода - за всеки MHz на предавателен канал), но не бяха изменени таксите за ползване на радиочестотен спектър от електронни съобщителни мрежи от спътникови радиослужби, които се запазиха както следва:</p> <p>Чл. 7, ал. 1, т. 1</p> <table border="1" data-bbox="548 1284 1294 1343"> <tr> <td data-bbox="548 1284 801 1343">№ по ред</td> <td data-bbox="801 1284 1196 1343">За осъществяване на електронни съобщения чрез:</td> <td data-bbox="1196 1284 1294 1343">Такса за 1 MHz</td> </tr> </table>	№ по ред	За осъществяване на електронни съобщения чрез:	Такса за 1 MHz	Не се приема	Съгласно мотивите посочени по становището на „Нетера“ ЕООД.
№ по ред	За осъществяване на електронни съобщения чрез:	Такса за 1 MHz					

1.	(изм. - ДВ, бр. 30 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2023 г.) електронни съобщителни мрежи от спътникови радиослужби	
1.1.	за обхватите под 18,4 GHz	200
1.2.	за обхватите над 18,4 GHz	10

В тази връзка, не споделяме заключението по т. IV от Анализа, а именно, че измененията в посочените такси действат от 2023 г. Последните изменения в годишните такси за ползване на радиочестотен спектър от електронни съобщителни мрежи от спътникови радиослужби са в сила от 31 март 2020 г.

С развитието на технологиите и широкото използване на спътниковите системи за пренос на голям обем от данни, широчината на радиочестотните канали дори в обхватите под 18.4 GHz нараства. Особено голямо е развитието при използването на радиочестотните обхвати 10.7 - 12.75 GHz (посока космос-Земя) и 12.75-14.5 GHz (посока Земя-космос) от негеостационарни спътникови системи на ниска околоземна орбита. Тези честотни обхвати се използват както за фидерни връзки с негеостационарните системи, така и за връзка с потребителските терминали. Радиочестотните канали за фидерни линии в тези честотни обхвати ползват широчини на честотните ленти в много случаи между 200 MHz и 500 MHz.

Към момента, при така действащата Тарифа земните станции използвани за осигуряването на фидерни линии към негеостационарни спътникови системи, работещи в честотни обхвати 10.7-14.5 GHz биха заплащали такси съгласно чл. 7, ал. 1., т. 1.1. или 200 лв. за 1 MHz заета честотна лента на предавателен канал.

От друга страна за същите радиочестотни обхвати за ползване на радиочестотен спектър от електронни

№ по ред	Вид мрежа	Такса (в лв.)					
		зона I	зона II	зона III	зона IV	зона V	зона VI
		съобщителни мрежи от негеостационарни спътникови системи и позиции на геостационарната орбита със съответния радиочестотен спектър се заплащат следните годишни такси за 1 MHz на предавателен канал:					
7.	(изм. - ДВ, бр. 30 от 2023 г.) Електронна съобщителна мрежа от негеостационарни/и спътникова/и система/и, за всеки 1 MHz на предавателен канал (Земя - Космос)						
7.1.	(нова - ДВ, бр. 30 от 2023 г.) за обхватите под 18,4 GHz						60
7.2.	(нова - ДВ, бр. 30 от 2023 г.) за обхватите над 18,4 GHz						30
10.	(изм. - ДВ, бр. 30 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г., изм.-ДВ, бр. 30 от 2023 г.) Позиции на геостационарната орбита със съответния радиочестотен спектър, за всеки 1 MHz на предавателен канал (Земя - Космос)						
10.1.	(изм. - ДВ, бр. 30 от 2023 г.) за обхватите под 18,4 GHz						60

	10.2. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2023 г.) за обхватите над 18,4 GHz							30																	
<p>Видно е несъответствието между годишните такси за ползване на един и същ радиочестотен спектър от мрежи от спътникови радиослужби, като тези разлики се открояват още повече с нарастване широчината на ползваните радиочестотни ленти в радиочестотните обхвати под 18.4 GHz.</p> <p>В тази връзка, считаме, че е необходимо да бъдат преразгледани годишните такси за ползване на радиочестотен спектър от електронни съобщителни мрежи от спътникови радиослужби и възможното им приравняване към годишните такси за ползване на радиочестотен спектър от електронни съобщителни мрежи от негеостационарни спътникови системи и позиции на геостационарната орбита със съответния радиочестотен спектър, особено за радиочестотните обхвати под 18.4 GHz.</p> <p>За сравнение, справка в Тарифите за определяне на таксите в някои Европейски страни показва, че към момента за ползването на един 200 MHz канал за земна станция в радиочестотни обхвати 12.75-14.5 GHz, оператор би заплатил годишна такса за ползване на радиочестотен спектър както следва:</p>																									
<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="533 1075 947 1114">Държава</th> <th data-bbox="947 1075 1310 1114">Годишна такса в EUR</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="533 1114 947 1152">Исландия</td> <td data-bbox="947 1114 1310 1152">166</td> </tr> <tr> <td data-bbox="533 1152 947 1190">Сърбия</td> <td data-bbox="947 1152 1310 1190">853</td> </tr> <tr> <td data-bbox="533 1190 947 1228">Великобритания</td> <td data-bbox="947 1190 1310 1228">2312</td> </tr> <tr> <td data-bbox="533 1228 947 1267">Македония</td> <td data-bbox="947 1228 1310 1267">2800</td> </tr> <tr> <td data-bbox="533 1267 947 1305">Ирландия</td> <td data-bbox="947 1267 1310 1305">4750</td> </tr> <tr> <td data-bbox="533 1305 947 1343">Румъния</td> <td data-bbox="947 1305 1310 1343">5760</td> </tr> <tr> <td data-bbox="533 1343 947 1372">Хърватска</td> <td data-bbox="947 1343 1310 1372">10560</td> </tr> </tbody> </table>										Държава	Годишна такса в EUR	Исландия	166	Сърбия	853	Великобритания	2312	Македония	2800	Ирландия	4750	Румъния	5760	Хърватска	10560
Държава	Годишна такса в EUR																								
Исландия	166																								
Сърбия	853																								
Великобритания	2312																								
Македония	2800																								
Ирландия	4750																								
Румъния	5760																								
Хърватска	10560																								

		<table border="1" data-bbox="533 197 1308 347"> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>България</td> <td>20452</td> </tr> <tr> <td>Гърция</td> <td>22680</td> </tr> <tr> <td>Италия</td> <td>25200</td> </tr> </table> <p data-bbox="506 389 1326 603">Също така, считаме, че едно такова намаление на годишните такси за мрежи от спътникови радиослужби, работещи под 18.4 GHz, ще повиши интереса към експлоатация на земни станции на територията на Република България, особено в по-ниските честотни обхвати, като 12.75-14.5 GHz.</p>			България	20452	Гърция	22680	Италия	25200		
България	20452											
Гърция	22680											
Италия	25200											
Предложения по отношение на таксите за временно ползване на радиочестотен спектър												
11.	„Ендуросат“ ЕАД	<p data-bbox="506 703 1335 1102">Таксите за временно ползване на радиочестотен спектър не са разгледани в настоящия анализ, но считаме, че е необходимо да бъдат включени в едно евентуално преразглеждане на Тарифата. Таксите за този начин на ползване на радиочестотния спектър не са променени от повече от 12 години, но това е особено наложително към момента, във връзка с въвеждането, с последното голямо изменение на ЗЕС, на временно разрешение за ползване на радиочестотен спектър за краткосрочен проект (чл. 109, ал. 1, т. 2 от ЗЕС), чиито срок на ползване може да бъде до една година.</p> <p data-bbox="506 1110 1335 1391">Отчитайки развитието на технологиите и все по-честото използване на нови такива с голяма широчина на радиочестотния канал във високи радиочестотни обхвати, прави използването на временно разрешение за ползване на радиочестотен спектър за краткосрочен проект изключително неатрактивно, поради установения начин на изчисление на таксата в зависимост от периода на временно ползване на спектъра - 0.5 лв. за 1 MHz на ден.</p>	Приема се	<p data-bbox="1550 703 2074 1031">Подкрепяме изложеното от предприятието, че при настоящия подход за определяне на таксите за временно ползване на радиочестотен спектър, предприятията ще дължат несъразмерно високи такси за ползване на радиочестотен спектър от високите честотни обхвати в сравнение с постоянните разрешения.</p> <p data-bbox="1550 1062 2074 1238">Съгласно Чл. 109, ал. 1 от ЗЕС Комисията издава временни разрешения за ползване на радиочестотен спектър в следните случаи:</p> <ol data-bbox="1550 1246 2029 1350" style="list-style-type: none"> 1. за експериментално използване; 2. за краткосрочни проекти, или 3. за краткосрочни събития. 								

	<p>Пример: Използването на радиочестотен канал с широчина на честотната лента от 500 MHz от HTS системи в Q/V/W честотни обхвати би струвало около 100 000 лв., за една година (при ползване на спектъра, съгласно издадено Разрешение за временно ползване за краткосрочен проект), което е 20 пъти повече отколкото годишната такса за разрешение за ползване на същия радиочестотен спектър от електронни съобщителни мрежи от спътникови радиослужби (5000 лв.). В тази връзка, предлагаме КРС да преразгледа подхода на изчисление на таксите за временно ползване на радиочестотен спектър, особено за разрешенията с по-дълъг период на действие съгласно чл. 109 на ЗЕС.</p>	<p>Съгласно чл. 6, ал. 9 от Тарифата таксата за временно ползване на радиочестотен спектър е пропорционална на времето, за което се издава разрешението, и е в размер 0,50 лв. за 1 MHz на ден, но не по-малко от 100 лв. Член 6, ал. 9 не прави разлика между видовете разрешения за временно ползване, посочени в чл. 109, ал. 1 на ЗЕС.</p> <p>Съгласно § 1 от ДР на ЗЕС т. 9б. "Експериментално използване" е използване на радиочестотния спектър за изпробване на нови радиосъоръжения в условията на експлоатация с цел насърчаване на техническите иновации.</p> <p>т. 28а. "Краткосрочен проект" е проект, при който се ползва радиочестотен спектър за тестване на мрежови съоръжения с цел въвеждане в експлоатация на нови мрежи и/или технологии; по осигуряване на техническата съвместимост на мрежови съоръжения, целостта и сигурността на мрежите и качеството на предоставяните услуги, както и за научни цели.</p>
--	---	--

			<p>28б. "Краткосрочно събитие" е събитие, свързано с провеждане на срещи, конференции, културни и образователни дейности, търговски панаири, развлечения (фестивали, концерти, театри, въздушни демонстрации и други), спортни състезания, създаване на филми и реклами, корпоративни видеовръзки, религиозни и други публични или частни събития. Краткосрочното събитие може да е свързано с производство на програми за пряко предаване на новини и информация от мястото на събитието.</p> <p>34б. "Ново радиосъоръжение" е радиосъоръжение, предназначено за изпитване на нови технологии, което не отговаря на изискванията на Закона за техническите изисквания към продуктите и актовете по прилагането му и чиито технически характеристики не отговарят на тези, определени в правилата по чл. 66а, ал. 3.</p> <p>С цел постигане съответствие с дължимите такси за ползване на честотен ресурс с постоянно разрешение, в проекта на</p>
--	--	--	--

				<p>постановление могат да залегнат следните промени в чл. 6, ал. 9::</p> <p>„9) Таксата за временно ползване на радиочестотен спектър за експериментално използване и краткосрочни събития е пропорционална на времето, за което се издава разрешението, и е в размер 0,50 лв. за 1 MHz на ден, но не по-малко от 100 лв.“</p> <p>Да се добави нова алинея 10 със следния текст: „10) Таксата за временно ползване на радиочестотен спектър за краткосрочен проект е според вида на електронната съобщителна мрежа и е в размер на годишната такса за ползване на радиочестотен спектър по чл. 6 и чл. 7, но не по-малко от 100 лв. Таксата е пропорционална на времето, за което се издава разрешението.“</p>
Предложения по отношение на т. I. Такси за предоставяне и ползване на радиочестотен спектър след регистрация				
12.	„Виваком България“ ЕАД	Съгласно представеното в рамките на Анализа заключение относно размера на таксите за предоставяне на радиочестотен спектър след регистрация, промени в тази част на Тарифата не са необходими. Според посоченото, предложенията на КРС се свеждат единствено до извършването на редакционни промени с цел постигане на	Приема се частично	<p>По чл. 7, ал. 4: Отразено в ал. 4, както следва: „Годишната такса за ползване на радиочестотен спектър за брой носещи честоти в участък, вписан в регистъра по чл. 33, ал. 1, т. 3 от</p>

	<p>по-голяма яснота при изчисление на годишните такса за вписани участъци. В същото време предложените редакционни промени не се ограничават само до разпоредбите, свързани с определяне на годишните такси (по конкретно чл. 7, ал. 4), а засягат и разпоредби, отнасящи се до размера на еднократните такси за извършването на административни услуги от КРС (по конкретно чл.9, ал.1, т.10). Видно от предложението по чл.9, ал.1, т.10 е налице промяна и в размера на съответната такса.</p> <p>В тази връзка и с оглед избягване на всякакви съмнения за целта на предложените промени, считаме за необходимо КРС да поясни, че промяната в размера на еднократната такса по чл. 9, ал. 1, т.10 е пряко следствие от предложената редакционна промяна и няма за цел да променя следваната до момента логика при определянето на такси за предоставяне и ползване на радиочестотен спектър след регистрация.</p>	<p><i>Закона за електронните съобщения (ЗЕС) е в размер на 9 лв. за 100 MHz. Таксата се изчислява пропорционално според заеманата честотна лента“</i></p> <p>Направеното предложение за промяна в чл. 7, ал. 4 от Тарифата за таксите, които се събират от КРС по ЗЕС не води до промяна в годишната такса, а единствено прецизира съществуващия текст, като уточнява, че таксата е в зависимост от броя честоти в даден участък.</p> <p>Таксата в Тарифата е за 1 MHz, за 1 км в лева и се определя от броя използвани честоти, какъвто подход е прилаган и до момента. Съответно таксата за участък с една честота (еднопосочен) е $1 \times A = A$ лв., а за участък с две честоти (двупосочен), което е масовият случай е $2 \times A = 2A$ лв. Предвид изложеното предложените промени са с цел прецизиране на съществуващия текст в Тарифата.</p> <p>По чл. 9, ал. 1, т. 10: За един участък, при който се използва двойна поляризация на радиочестотен канал (CCDP) се използват две честоти.</p>
--	---	--

			<p>По отношение на предложението за промяна в чл. 9, ал. 1, т. 10 от Тарифата, същото е редакционно и не води до промяна в размера на събираните такси. Предложението е направено във връзка с необходимостта от отчитане на участъци, използващи технология, при която се прилага двойна поляризация на радиочестотен канал (CCDP), при вписване, добавяне или изменение на техническите параметри на всеки участък в регистъра по чл. 33, ал. 1, т. 3 от ЗЕС, както и с цел уеднаквяване на терминологията с еднократната такса за издаване на разрешение за мрежи от вида „точка към точка“ в чл. 2, ал. 1 т. 4 от Тарифата, която е за всеки предавател.</p> <p>На практика таксата, която се дължи се запазва - 2x10 лв. = 20 лв. при участък, обслужван от два предавателя, а при участък, използващ двойна поляризация на радиочестотен канал (CCDP), който се обслужва от четири предавателя, таксата ще бъде 4x10 лв. = 40 лв.</p>
--	--	--	--

<p>13.</p>	<p>„Цетин България“ ЕАД</p>	<p>Предлагаме да се запази действащата редакция на чл. 7, ал. 4 от Тарифата. Мотиви: Предложеното в Проекта допълнение на чл. 7, ал. 4 с думите „брой честоти“ за съответния участък не кореспондира с мотивите на КРС за приемането му – необходимост от отчитане на участъци, използващи технология, при която се прилага двойна поляризация на радиочестотен канал (CCDP), при вписване, добавяне или изменение на техническите параметри на всеки участък в регистъра по чл. 33, ал. 1, т. 3 от ЗЕС, както и с цел постигане на по-голяма яснота при изчисление на годишната такса на вписани участъци (стр. 5 от Проекта). Това произтича от обстоятелството, че участъците с ХРІС-технология с двойна/ортогонална поляризация (CCDP) ползват една и съща честота с една и съща заемана честотна лента. Последното всъщност е посочено във второто изречение на същата ал. 4 на чл. 7 от Тарифата, където е ясно и конкретно регламентирано, че таксата се изчислява пропорционално според заеманата честотна лента, id est, че размерът на годишната такса за ползване на радиочестотен спектър се определя според заеманата честотна лента. Следователно, използваният радиочестотен спектър и брой честоти е еднозначно определен в зависимост от режима на работа – FDD или TDD, което е част от техническите параметри. Предвид гореизложеното, допълнението на чл. 7, ал. 4 от Тарифата с думите „брой честоти“ за съответния участък е на практика излишно, като потенциално би могло да създаде проблеми при практическото прилагане на посочената разпоредба, каквито до момента не е имало. Предлагаме чл. 9, ал. 1, т. 10 от Тарифата да придобие</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>Съгласно мотивите посочени по становището на „Виваком България“ ЕАД. Приема се предложението за чл. 9, ал. 1, т. 10 от Тарифата, което ще бъде отразено в проекта на постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата, както следва: <i>„10. За разглеждане на заявление за вписване, добавяне на нов участък - за всеки предавател или изменение на техническите параметри - за всеки предавател на участък в регистъра по чл. 33, ал. 1, т. 3 от ЗЕС.“</i></p>
------------	--	--	--------------------------------------	--

	<p>следната редакция:</p> <p>„10. За разглеждане на заявление за вписване, добавяне или изменение на техническите параметри за всеки предавател на участък в регистъра по чл. 33, ал. 1, т. 3 от ЗЕС.“</p> <p>Мотиви: Разпоредбата на чл. 9, ал. 1, т. 10 от Тарифата ясно и еднозначно определя вида дейност, за която е приложима еднократната такса.</p> <p>Допълнително, предложеното в Проекта изменение на посочената разпоредба с думите „предавател за заявен за регистрация участък“ не кореспондира с описанието на вида такси по чл. 9 ал. 1, т. 5 и чл. 7, ал. 4 от Тарифата и използваната легална терминология в посочената разпоредба на Тарифата.</p>		
--	---	--	--

<p>14.</p>	<p>Илия Христозов</p>	<p>Считам, че предложените промени не са обосновани и ще доведат до допълнително намаляване на постъпващите такси в тези обхвати. Трябва да се отбележи, че след последното значително намаление на таксите за ползване на РЧС, подлежащ на регистрация, годишната такса за ползване на РЧС за участък, вписан в регистъра по чл. 33, ал. 1, т. 3 от ЗЕС, вече е в размер на 9 стотинки за честотна лента от 1 MHz, което си е на практика една символична такса.</p> <p>Освен това, в резултат на предложените изменения разпоредбите стават неясни и подлежат на тълкуване. Например, разпоредбата на чл. 7, ал. 4 се изменя от:</p> <p>„(4) Годишната такса за ползване на радиочестотен спектър за участък, вписан в регистъра по чл. 33, ал. 1, т. 3 от Закона за електронните съобщения, е в размер 9 лв. за 100 MHz. Таксата се изчислява пропорционално според заеманата честотна лента.“</p> <p>на</p> <p>„(4) Годишната такса за ползване на радиочестотен спектър за брой честоти в участък, вписан в регистъра по чл. 33, ал. 1, т. 3 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС) е в размер на 9 лв. за 100 MHz. Таксата се изчислява пропорционално според заеманата честотна лента.“</p> <p>Видно е, че е липсва обосновка и е неясно как и защо ще се отчита този „брой честоти“ и това създава неяснота при прилагането на тази разпоредба. Предлагам разпоредбата на чл. 7, ал. 4 от Тарифата да не се променя и да остане в настоящия си вид.</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>Съгласно мотивите посочени по становището на „Виваком България“ ЕАД.</p> <p>Приема се предложението за чл. 9, ал. 1, т. 10 от Тарифата, което ще бъде отразено в проекта на постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата, както следва:</p> <p><i>„10. За разглеждане на заявление за вписване, добавяне на нов участък - за всеки предавател или изменение на техническите параметри - за всеки предавател на участък в регистъра по чл. 33, ал. 1, т. 3 от ЗЕС.“</i></p>
------------	------------------------------	--	----------------------------------	--

	<p>Разпоредбата на чл. 9, ал. 1, т. 10 се изменя от:</p> <p>„За разглеждане на заявление за вписване, добавяне или изменение на техническите параметри за всеки участък в регистъра по чл. 33, ал. 1, т. 3 от ЗЕС – 20 лв.“</p> <p>на</p> <p>„За разглеждане на заявление за вписване, добавяне или изменение на техническите параметри за всеки предавател за заявен за регистрация участък – 10 лв.“</p> <p>Внимателният анализ на разпоредбата на чл. 9, ал. 1, т. 10 в новия ѝ вид разкрива, че е променен значително смисълът ѝ и е значително е стеснен обхвата на случаите, в които се дължи такса. В сегашния ѝ вид, по разпоредбата се дължи такса при вписване, добавяне или изменение на кой да е от техническите параметри на съответния участък, а при предложената редакция ще се дължи такса само при вписване, добавяне или изменение на техническите параметри за предавателите. А е известно, че всеки участък има редица параметри не само за предавателите, а и за приемниците, АФС и други. По този начин вписването, добавянето или изменението на всички останали технически параметри, освен за предавателите, ще се извършват от КРС без да се дължи такса, което е нарушение на принципа на разходоориентираност на таксите. В Анализа не са посочени и аргументирани причини за това стеснение на обхвата на случаите, в които се дължи такса, което нарушава принципа на откритост. Освен това, без никаква аргументация и представен разчет, се намалява дължимата такса от 20 на 10 лв., което също е нарушение на принципа на разходоориентираност на таксите.</p> <p>Важно е да се отбележи, че при настоящата редакция на разпоредбата е ясно посочено, че такса се дължи за всеки отделен участък, а при новата редакция това остава неясно и</p>		
--	---	--	--

		<p>има предпоставки за тълкуване, че с едно заявление може да се правят промени в произволен брой участъци и дължимата такса ще е само 10 лв. Предлагам разпоредбата на чл. 9, ал. 1, т. 10 от Тарифата да не се променя и да остане в настоящия си вид.</p>		
Предложения по отношение на годишната такса за контрол				
15.	<p>А1 България“ ЕАД</p>	<p>В проекта на анализа е посочено, че въз основа на „Вътрешни правила за определяне размера на административната годишна такса за контрол по чл. 141 от Закона за електронните съобщения“ (Вътрешни/те правила), КРС стига до заключението, че е налице необходимост от изменение на размера на АГТК от 0,2% на 0,291%. Комисията е на мнение, че по този начин разходите за дейностите, посочени в чл. 139 от ЗЕС ще се финансират от приходите от такси съгласно изискванията на ЗЕС. Според нас предвидената промяна е значителна и представлява изменение с 45,5% в размера на таксата. (търговска тайна). Подобно съществено увеличение не само следва да се обоснове добре от Комисията във всеки негов детайл, но и да се осигури изискваната от ЗЕС и Кодекса за електронни съобщения предвидимост – промяната може да се направи само, когато е налице възможност предприятия да предвидят увеличението на разходите в своите бизнес планове. Предвид изложеното, считаме че без всякакво съмнение промяната в размера на годишната такса трябва да се отнася за календарната година следваща публикуване на изменението. Задълженията за данъци и такси следва да са установени отнапред. Такава е категоричната практика на</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Влизането в сила на новия размер на таксата за контрол ще бъде регламентирано в проекта на постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата.</p>

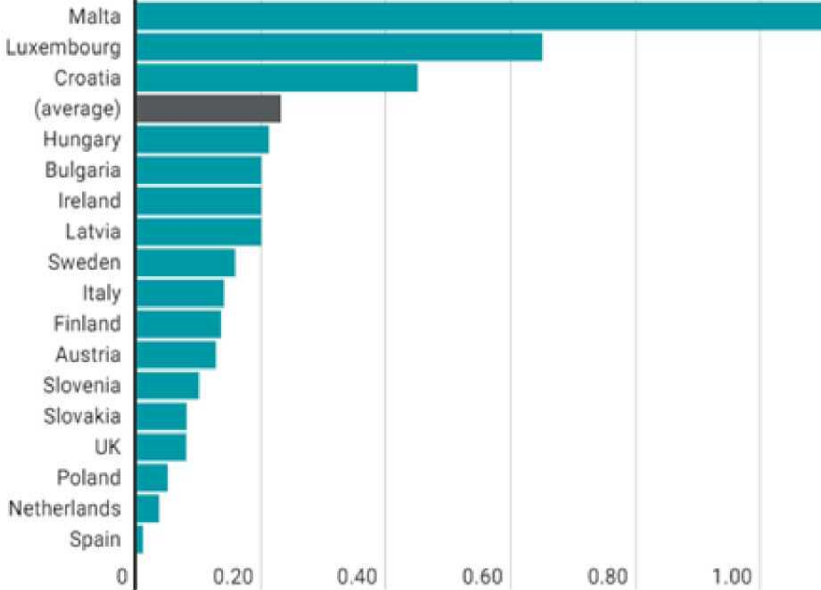
	<p>Конституционния съд на Република България, която трябва да бъде взета предвид в настоящия случай.</p> <p>Особено важно за това е Решение № 9 от 20 юни 1996 г. по к.д. № 9/96 г., в което категорично се заявява: „Република България е правова държава и се управлява според Конституцията и законите на страната, пред които всички граждани са равни - чл.4, ал.1 и чл.6, ал.2, изр.1 от Конституцията. Проява на конституционните принципи за правова държава и законност в областта на данъчното право е правилото за неретроактивност на данъчната норма. Конституционният съд не е чужд на разбирането, че данъчният закон действа занапред, от влизането му в сила насетне. Нормите, с които се въвеждат данъчни задължения или данъчни утежнения, трябва да бъдат създадени преди времето, за което те се отнасят. Гражданите трябва да знаят предварително, преди настъпването на финансовата година данъците и техния размер, които те ще плащат.“</p> <p>Съдът е имал и други възможност да коментира ретроактивните правни норми. Така в Решение № 12 на КС на РБ от 11.11.2010 г. по Конституционно дело № 15 от 2010 г. той постановява: „Когато възникнало основно право на гражданите не може да породи правни последици, предвидени в правната уредба, действаща към момента на възникване, а с обратно действие на правна норма се предвидят неблагоприятни за носителя на правото последици, се нарушава правната сигурност и предвидимост. Те са задължителни елементи от съдържанието на правовата държава, гарантиращи правата на личността и свободното развитие на човека.“</p> <p>Друг показателен пример е Решение №7 от 10 април 2001 г. по Конституционно дело №1 от 2001 година. В него Конституционния съд посочва, че когато: „обратното</p>		
--	---	--	--

		<p>действие на закон, който посяга на придобити права, не е мотивирано в полза на висш обществен интерес без изразена ясна воля за уреждане на последиците, то не може да бъде определено по друг начин, освен като експроприация".</p>		
<p>16.</p>	<p>„Виваком България“ ЕАД</p>	<p>Съгласно чл. 141, ал. 2 от ЗЕС срокът за заплащане на административната годишна такса контрол е 15 юли на следващата година. В съответствие с утвърдените стандарти всеки икономически субект изготвя и приема бюджетната си рамка за следващата година най-късно до края на текущата година. Доколкото размерът на административната годишна такса за контрол е функция на приходите и разходите на КРС за даден отчетен период, то е извън възможностите на предприятията, осъществяващи електронни съобщения да правят релевантни прогнози за размера на тази такса. В тази връзка от съществено значение е всяка промяна в размера на таксите за следващ отчетен период да бъде ясна най-късно до края на текущата година.</p> <p>В конкретния случай направеният в рамките на Анализа извод за необходимостта от промяна на размера на административната годишна такса за контрол ще бъде последван и от изготвянето на проект за изменение и допълнените на Тарифата. Процедурата по изменение на Тарифата изисква също определено време, следователно е обосновано допускането, че процедурата не би могла да приключи преди края на година. В тази връзка считаме за резонно в проекта за изменение на Тарифата за таксите да бъде предвидена съответната разпоредба, съгласно която промяната в размера на административната годишна такса за контрол се прилага за осъществяваната през 2024 г. дейност. На мнение сме, че такъв подход осигурява необходимата предвидимост и изцяло кореспондира с принципите по чл. 5</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Влизането в сила на новия размер на таксата за контрол ще бъде регламентирано в проекта на постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата.</p>

		от ЗЕС.		
17.	„Йеттел България“ ЕАД	<p>В проведените обществени консултации по проекта на Методика за определяне на размера на административна такса за контрол по чл. 141 на Закона за електронните съобщения, приложение към Решение 94 от 24.03.2022 г. на КРС, Министерство на транспорта и съобщенията коментира, че в проекта следва се посочи детайлна разбивка на видовете разходи, както и обосновка за връзката им с дейностите по чл. 139, ал. 1 от ЗЕС.</p> <p>В отговор Комисията посочва, че "детайлен анализ на разходите и относимостта им към дейностите по чл. 139, ал. 1 от ЗЕС следва да се изготвя в рамките на ежегодния анализ на необходимостта от изменение на административната такса за контрол."</p> <p>Отбелязваме, че в представения на обсъждане проект детайлен анализ на разходите не е представен, няма и обосновка за относимостта им към дейностите по чл. 139, ал. 1 от ЗЕС.</p> <p>В допълнение, призоваваме в проекта на Постановление на Министерски съвет за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират от КРС по ЗЕС, който ще бъде поставен на обществено обсъждане, да бъде включен изричен текст относно периода, считано от който ще се прилага изменената годишна такса за контрол.</p> <p>Данъците са основния приход в бюджета. Всеки бюджет се съставя и изпълнява в рамките на наличната година, затова влизането в сила на данъчните закони е предвидено винаги по-късно. От една страна датата трябва да е съобразена със стопанската и бюджетната година, от друга страна трябва да се даде възможност на данъчните служби предварително да се запознаят с предявените данъчни задължения. Обратно</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Влизането в сила на новия размер на таксата за контрол ще бъде регламентирано в проекта на постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата.</p>

		<p>действие е недопустимо, макар да няма изрична регламентация.</p> <p>За същинските норми, уреждащи плащане на данъци действа принципа от 1.01. на следващата година. Данъчните закони уреждат специфични отношения, които се реализират в икономическата сфера, затова влизането им в сила трябва да се съобразява с тези реалности.</p> <p>Една от тях е финансовата година на стопанския субект.</p> <p>Принцип на неретроактивност – всеки данъкоплатец трябва да знае предварително и ясно каква данъчна тежест ще понесе. Ако това не се спазва, ще се наруши стопанската инициатива. Поради това промяната в размера на годишната такса трябва да се отнася за календарната година следваща публикуване на изменението. Задълженията за данъци и такси следва да са установени отнапред. Такава е и трайната практика на Конституционния съд на Република България, която трябва да бъде взета предвид в настоящия случай.</p> <p>Във връзка с горното, предлагаме в проекта на ПМС за изменение и допълнение на Тарифата да се включи следния текст:</p> <p>„§.... Влиза в сила от 01.01.202х.“</p> <p>Като 202х е годината, следваща календарната година, за която се отнася промяната в размера на годишната такса.</p>		
<p>18.</p>	<p>„Цетин България“ ЕАД</p>	<p>В случай че бъде окончателно прието планираното увеличение на 0,291% на административната годишна такса за контрол по чл. 141 от ЗЕС и чл. 5 от Тарифата, същото трябва да бъде приложимо най-рано за календарната година, следваща публикуването на постановлението на Министерски съвет, с което на основание чл. 147, ал. 1, във връзка с чл. 53, ал. 3 от ЗЕС ще бъде изменена Тарифата.</p> <p>Мотиви: Съгласно чл. 141, ал. 2 от ЗЕС административната</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Влизането в сила на новия размер на таксата за контрол ще бъде регламентирано в проекта на постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата.</p>

	<p>годишна такса за контрол се заплаща от лицата, осъществяващи обществени електронни съобщения, до 15 юли на следващата година и се изчислява на база на приходите и разходите по ал. 1, информацията за които е предоставена от предприятията по реда на чл. 40.</p> <p>На основание цитираната разпоредба, планираното увеличение, в случай че същото бъде прието, трябва да бъде приложимо най-рано за календарната година, следваща публикуването на постановлението на Министерски съвет за изменение Тарифата.</p> <p>Всяко прилагане на планираното увеличение за по-ранен период не би било в съответствие с принципите на предвидимост, прозрачност и пропорционалност по чл. 5 от ЗЕС, допълнително декларирани още на заглавната страница на Проекта на КРС. Отделно, подобно прилагане на увеличената административната годишна такса за контрол по тарифата би било в пряко противоречие с правилото за бъдещо действие (<i>ex nunc</i>, т.е. забрана за ретроактивно действие) на правните норми, налагащи задължения, вкл. увеличени такси, какъвто е настоящият случай.</p> <p>Допълнително посочваме, че при определяне на началния момент за прилагане на увеличената административна годишна такса за контрол следва да бъде отчетено и обстоятелството, че ако увеличението бъде прието, България ще се нареди сред челните места по размер на такса контрол сред държавите в Европейския съюз. Видно от последното публикувано проучване на Cullen International “ Administrative fees and taxes (30 June 2023)“ средното ниво на такса контрол (market surveillance fee), събирана от националните регулаторни органи, е около 0,2 % от годишните брутни приходи от предоставянето на</p>		
--	--	--	--

		<p>електронни съобщителни мрежи и услуги и то само заради драстично високите такси само в 3 отделни държави (Малта, Люксембург и Хърватска), т.е. в повечето случаи такса контрол е дори под 0,2 %.</p> <table border="1"> <caption>Control Fees by Country</caption> <thead> <tr> <th>Country</th> <th>Fee (approx.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Malta</td><td>1.00</td></tr> <tr><td>Luxembourg</td><td>0.70</td></tr> <tr><td>Croatia</td><td>0.50</td></tr> <tr><td>(average)</td><td>0.25</td></tr> <tr><td>Hungary</td><td>0.25</td></tr> <tr><td>Bulgaria</td><td>0.22</td></tr> <tr><td>Ireland</td><td>0.22</td></tr> <tr><td>Latvia</td><td>0.22</td></tr> <tr><td>Sweden</td><td>0.20</td></tr> <tr><td>Italy</td><td>0.18</td></tr> <tr><td>Finland</td><td>0.18</td></tr> <tr><td>Austria</td><td>0.18</td></tr> <tr><td>Slovenia</td><td>0.15</td></tr> <tr><td>Slovakia</td><td>0.12</td></tr> <tr><td>UK</td><td>0.12</td></tr> <tr><td>Poland</td><td>0.10</td></tr> <tr><td>Netherlands</td><td>0.08</td></tr> <tr><td>Spain</td><td>0.05</td></tr> </tbody> </table> <p>Предвид гореизложеното, в предложението си по чл. 53, ал. 3, във връзка с чл. 147, ал. 1 от ЗЕС, до Министерски съвет КРС следва изрично да предвиди и то в самия проект на бъдещото постановление, че увеличената административна годишна такса за контрол по чл. 141 от ЗЕС и чл. 5 от Тарифата трябва да бъде приложима най-рано за календарната година, следваща публикуването на постановлението на Министерски съвет.</p>	Country	Fee (approx.)	Malta	1.00	Luxembourg	0.70	Croatia	0.50	(average)	0.25	Hungary	0.25	Bulgaria	0.22	Ireland	0.22	Latvia	0.22	Sweden	0.20	Italy	0.18	Finland	0.18	Austria	0.18	Slovenia	0.15	Slovakia	0.12	UK	0.12	Poland	0.10	Netherlands	0.08	Spain	0.05		
Country	Fee (approx.)																																									
Malta	1.00																																									
Luxembourg	0.70																																									
Croatia	0.50																																									
(average)	0.25																																									
Hungary	0.25																																									
Bulgaria	0.22																																									
Ireland	0.22																																									
Latvia	0.22																																									
Sweden	0.20																																									
Italy	0.18																																									
Finland	0.18																																									
Austria	0.18																																									
Slovenia	0.15																																									
Slovakia	0.12																																									
UK	0.12																																									
Poland	0.10																																									
Netherlands	0.08																																									
Spain	0.05																																									
19.	Илия Христозов	В частта на проекта на „Анализ по чл. 53, ал. 2 от ЗЕС на необходимостта от преразглеждане на Тарифата за таксите, които се събират от КРС по ЗЕС“ (Анализа) за	Не се приема	Частта на проекта на „Анализ по чл. 53, ал. 2 от ЗЕС на необходимостта от преразглеждане на Тарифата за																																						

	<p>административната годишна такса за контрол (АГТК) са допуснати редица грешки при изчисляването на новия размер на таксата, което значително намалява нейния размер. Предполагам, че причините за тези грешки са технически. В тази си част анализът е представен по начин, който не позволява да се проследи детайлно какъв е пътят за постигане на крайния резултат и кой носи отговорност за междинните резултати при изчисленията, които от своя страна определят крайния резултат.</p> <p>Първата грешка е, че от „общият размер на разходите (ОР1), на база на които се калкулират разходите, необходими за обезпечаване на дейностите по чл. 139 от ЗЕС“ се изключват „разходите, които се отнасят към правомощията на КРС по Закона за пощенските услуги, Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, които са в размер на 2 167 990 лв.“ Това е груба грешка и е в противоречие дори с чл. 7, т. 4 от приетите от КРС „Вътрешни правила за определяне размера на административната годишна такса за контрол по чл. 141 от Закона за електронните съобщения“ (Вътрешните правила). Според чл. 7, т. 4 от Вътрешните правила, от общият размер на разходите (които съответстват на разходите в „Бюджет-отчет“ на раздел Б „Разходи и придобиване на нефинансови активи“, група I „Плащания за текущи нелихвени разходи“ на Отчета за касовото изпълнение на бюджета на КРС към 31.12. на предходната календарна година) трябва да се изключат само „разходите за санкции в размер на 3553 лв.“ и получената стойност е ОР1. Това е така, защото коефициентът на средна ангажираност на целия личен състав на КРС по ЗЕС (КАЗЕС) е определен на базата на целия личен състав на КРС, включително и личния състав, който е ангажиран само с</p>	<p>таксите, които се събират от КРС по ЗЕС“ (Анализа) за административната годишна такса за контрол (АГТК) следва текстовете на приетите от КРС „Вътрешни правила за определяне размера на административната годишна такса за контрол по чл. 141 от Закона за електронните съобщения“ (Вътрешните правила).</p> <p>Съгласно чл. 6, ал. 2 от Вътрешните правила се прави анализ на относимостта на отчетените по параграфи разходи, представени в Обяснителната записка към отчета за касовото изпълнение на бюджета на Комисията, към дейностите и функциите на Комисията по международно координиране и сътрудничество, хармонизация и стандартизация, анализ и контрол на пазара, изготвяне и прилагане на подзаконовни нормативни актове и издаване на административни актове и контрол по изпълнението им. В този смисъл са изключени разходите, които безспорно са идентифицирани като пряко относими към дейности на КРС по ЗПУ, ЗМИП, ЗМФТ и др. и за изключването им не е необходим коефициент.</p>
--	---	---

	<p>дейности по ЗПУ (и по всички други закони) и затова този коефициент трябва да се приложи към цялата обща сума (без разходите за санкции) на разходите на КРС. Следователно за общият размер на разходите (ОР1) трябва да се приеме сумата 10 507 319 лв.</p> <p>Същият принцип важи и за стойността на капиталовите разходи, която се определя въз основа на амортизационните отчисления за предходната календарна година (ОР2). Не е правилно от тази стойност да „се приспадат разходите, които се отнасят към правомощията на КРС по Закона за пощенските услуги, Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, които са в размер на 385 865 лв. Съответно получената стойност на ОР2 е 2 419 808 лв.“, както е посочено в Анализа, което е в противоречие с чл. 7, т. 5, от Вътрешните правила. Правилно е за стойността на ОР2 да се вземе предвид цялата сума от 2 805 673 лв. (2 419 808 + 385 865). Тук ще отворя една скоба и ще задам въпроса защо се посочват разходи по „Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма“ и какви дейности на КРС е имало по тези закони през календарната 2022 г., че е необходимо да се посочват изрично, а и колко точно са били тези разходи. Освен това в приетите от КРС Вътрешни правила тези закони не са посочени изрично, но са изрично посочени в чл. 9, ал. 2 други закони (Закона за пощенските услуги, Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура и Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги), за които според Вътрешните правила задължително трябва да се „отчетат всички изпълнени дейности, свързани с правомощията, функциите и задачите, възложени на КРС съответно по“ тези</p>	<p>Коефициента на средна ангажираност на личния състав на КРС отразява ангажираността с дейностите по чл. 2, ал. 2 от Вътрешните правила, а не с дейностите по ЗЕС, които са много повече.</p> <p>Същото се отнася и за стойността на капиталовите разходи.</p> <p>По поставените въпроси относно посочване на разходи по „Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма“ следва да се има предвид, че според чл. 9, ал. 2 от Вътрешните правила „се отчитат всички изпълнени дейности, свързани с правомощията, функциите и задачите, възложени на КРС съответно по ЗЕС, Закона за пощенските услуги, Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура, Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги или по други закони“, предвид обстоятелството, че КРС изпълнява дейности, свързани с редица нормативни актове. В тази връзка не приемаме твърдението за извършено нарушение на Вътрешните правила.</p>
--	---	--

	<p>закони, което на практика означава да се определи коефициентът на средна ангажираност на личния състав от специализираната администрация на КРС по тези закони. Това не е направено и не е посочено в Анализа или в доклада на работната група и следователно е извършено нарушение на Вътрешните правила.</p> <p>При посочените по-горе нови стойности на ОР1 и ОР2 се получава нова по-висока стойност на размера на АГТК в размер на 0,343%, което е с почти 18 % по-висок резултат от 0,291 %, а на годишна база това означава 1,2 милиона лева повече приходи в държавния бюджет от такса контрол.</p> <p>Важно е да се отбележи, че в Анализа не е посочена стойността на коефициента на ангажираност на специализираната администрация на КРС (КАСАЗЕС). Този коефициент е много важен и определящ и от него основно зависи крайния резултат. Въпреки това неговата стойност не е обявена в Анализа, както не са обявени и редица други базови параметри, от които зависи крайния резултат. Този факт води до невъзможност заинтересованите лица да се убедят във достоверността на Анализа в тази му част. В едно от приложенията към доклада на работната група този коефициент е определен на стойност 0,663, но не става ясно кой и как го е определил и кой носи отговорност за неговата достоверност и следователно този основен параметър е определен непрозрачно и не може да му се кредитира доверие. Считам, че тази стойност от 0,663 е занижена и реалната стойност на КАСАЗЕС е минимум 0,78 и това може да се покаже по различни начини. При КАСАЗЕС = 0,78 стойността на АГТК ще е 0,404%, която е реална и обективна стойност за тази такса.</p> <p>Трябва да се отбележи, че основната част от допуснатите грешки и неточности са в резултат на грешките и</p>	<p>В Анализа е посочена стойността на коефициента на средна ангажираност на целия личен състав на КРС по ЗЕС (КАЗЕС), която е относима към стойността на АГТК и дава възможност на заинтересованите страни да проследят определянето на тази стойност. Всички параметри, заложили във Вътрешните правила са важни за определяне на стойността на АГТК. В тази връзка във Вътрешните правила подробно е посочено кой параметър как се определя и кой носи отговорност за това.</p> <p>Относно изразеното становище за допуснати грешки и неточности, които са резултат от грешки и неточности в приетите от КРС „Вътрешни правила за определяне размера на административната годишна такса за контрол по чл. 141 от Закона за електронните съобщения“, на 10.08.2023 г., по изразено Особено мнение, е представено подробно становище, което може да бъде намерено на адрес: https://crc.bg/files/prot. 10.08.2023 37 K.pdf</p>
--	---	---

		<p>неточностите в приетите от КРС „Вътрешни правила за определяне размера на административната годишна такса за контрол по чл. 141 от Закона за електронните съобщения“ на 10.08.2023 г., при чието приемане има изразено особено мнение, което е налично на адрес https://crc.bg/bg/statii/2455/avgust-2023-g.</p> <p>На основание горепосочените съображения и факти, предлагам отново да се определи стойността на КАСАЗЕС, да се прецизират стойностите за ОР1 и ОР2 и да се изчисли реалната стойност на АГТК. Това обаче не трябва да се използва като причина/основание за ново обществено обсъждане на Анализа, защото липсва някаква юридическа или друга причина за това.</p>		
20.	СЕК	<p>Съгласно чл. 147, ал. 3 от ЗЕС таксите се определят с оглед на постигане на целите по чл. 4 и при спазване на принципите на обективност, прозрачност, равнопоставеност и пропорционалност, като допълнителните административни разходи и съпътстващите такси се свеждат до минимум.</p> <p>Съгласно чл. 52 от ЗЕС Комисията публикува в годишния доклад по чл. 38, ал. 1 (Доклада) преглед на административните си разходи и общия размер на събраните такси. В тази част от Доклада са описани всички приходи, които са събрани и средствата, които са изразходвани от КРС, като през 2022 г. постъпленията от такси, глоби, имуществени санкции и лихви са в размер на 51 110 хил. лв., а разходите на КРС за същия период са 18 577,9 хиляди лв. Преглед и на миналите години показва, че приходите многократно надвишават разходите на КРС.</p> <p>Съгласно чл. 139 от ЗЕС „Размерът на административните такси, дължими от лицата, осъществяващи електронни съобщения в изпълнение на изискванията на този закон.</p>		<p>В частта финансиране:</p> <p>В чл. 51 от ЗЕС подробно са изброени приходите и средствата, постъпващи по бюджета на КРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. административни такси; 2. годишните такси за ползване и за временно ползване на радиочестотен спектър; 3. такси за ползване на номерационни ресурси; 4. лицензионни и регистрационни такси по Закона за пощенските услуги (ЗПУ), Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги (ЗЕДЕУУ) и Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура (ЗЕСМФИ);

	<p>съответства на административните разходи на комисията, необходими за международно координиране и сътрудничество, хармонизация, стандартизация, анализ и контрол на пазара, изготвяне и прилагане на подзаконовни нормативни актове, издаване на административни актове и контрол по изпълнението им.“</p> <p>Представеният проект на Анализ би следвало да цели да представи по обективен начин определянето на административните разходи на КРС, така че да могат да бъдат проследени всички разходи на КРС, тяхната необходимост и тяхната целесъобразност и връзката им с изискванията на чл. 139, ал. от ЗЕС. което ще гарантира разходите за допълнителни такси на предприятията да бъдат сведени до минимум.</p> <p>Следва да се отбележи, че КРС работи освен по ЗЕС, също така и по Закона за електронните съобщителни мрежи и физическата инфраструктура (ЗЕСМФИ), по Закона за пощенските услуги (ЗПУ), по Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги (ЗЕДЕУИ), по Закона за радиото и телевизията (ЗРТ), по Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и по Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>Като разглеждаме представения Анализ и числата в него не можем да намерим връзка с данните от отчетите на КРС, публикувани в годишния доклад и в отчетите поместени на интернет страницата на Комисията. От изложените числа и обяснение не може да се направи връзка и да се обективират кои са разходите, колко са точно и дали отговорят на заложените в ЗЕС изисквания. Виждаме едни числа, които не съответстват на тези от отчетите. Извадени са едни други разходи, които също няма от къде да видим. анализираме и засечем.</p>	<p>5. окончателната тръжна цена след провеждане на търг за ползване на радиочестотен спектър или позиция на геостационарната орбита със съответния радиочестотен спектър;</p> <p>6. годишните такси за ползване на позициите на геостационарната орбита със съответния радиочестотен спектър и на радиочестотен спектър, използван от негеостационарна спътникова система;</p> <p>7. еднократната такса за ползване на допълнително предоставен радиочестотен спектър;</p> <p>8. глоби и имуществени санкции, предвидени в този закон;</p> <p>9. лихви по просрочени вземания;</p> <p>10. други източници и от дейности, определени в закон.</p> <p>Средствата по бюджета на комисията се разходват за финансиране на дейността и на нейната администрация, включително за проекти и извършването на проучвания, анализи и експертизи, свързани с регулирането и либерализирането на пазара, за участие в работата на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения, за осигуряване на ефективен и действителен</p>
--	--	--

	<p>Някаква вътрешна организация на работата в КРС с обективизирана в коефициент на ангажираност по ЗЕС. 61 % от работата на служители и комисари с отнесена като такава по ЗЕС, а от там и всички други разходи на КРС са отнесени с този коефициент, също толкова неясно и неаргументирано. Стигаме до капиталови разходи и амортизация върху тях, за които изобщо няма данни дали са по ЗЕС или не, кой с взел решение и е преценил тяхната необходимост и обвързката им с разходите по чл. 139, ал. 1 от ЗЕС. Към тези разходи за амортизация се прилага също този процент 61% на ангажираност на персонала, което не може по никакъв начин да се отчете като връзка с изискванията на чл. 139, ал. 1 от ЗЕС.</p> <p>Категорично възразяваме на определения начин на изчисляване на коефициента за ангажираност на персонала по ЗЕС (КАЗЕС). Искаме да отбележим, че няма ясно разграничаване между персонала зает с дейностите по ЗЕС, ЗПУ, ЗЕСМФИ и ЗЕДЕУУ, както и другите закони. по които работи КРС. Едни и същи експерти работят по различните закони. КРС, в правилника за дейността си, не е разграничила броя заети по отделните закони и съответно няма обективни, официални данни, които да могат да дадат коректност на изчисляването на този коефициент. Следва в годишните си отчети КРС да отрази коректно и недвусмислено тези бройки, ако иска те да бъдат основание за налагане на определени задължения на предприятията. Този коефициент се прехвърля върху всички разходи на КРС, които в последствие се включват за определяне административна такса контрол.</p> <p>От друга страна смятаме, че не е редно бюджетно финансирано предприятие да прехвърля всички разходи за</p>	<p>контрол, както и за подпомагане на дейности и проекти на Министерството на транспорта и съобщенията и Министерството на електронното управление чрез предоставяне на трансфери по чл. 19.</p> <p>Трансферът е до размера на превишението на приходите над предвидените разходи по бюджета на Комисията за регулиране на съобщенията и е за подпомагане на дейности и проекти на Министерството на транспорта и съобщенията и Министерството на електронното управление.</p> <p>Видно от посоченото със средствата, постъпващи по бюджета на КРС се финансира както дейността на Комисията, така и проекти, осъществявани от МТС и МЕУ.</p> <p>По отношение на събираемостта от административни такси по видове, може да посочим следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> - еднократна такса за административни услуги – събираемостта е на 100 %;
--	---	---

	<p>персонал, издръжка, както и капиталови такива за изчисляване на административна такса контрол.</p> <p>Разходите за заплати, осигуровки и издръжка на КРС според нас трябва да бъдат покрити от държавния бюджет, както на всички други организации и институции в държавата.</p> <p>Виждаме, че КРС с приела, с нейно Решение № 235 от 10.08.2023 г., „Вътрешни правила за определяне на размера на административната такса за контрол по чл. 141 от ЗЕС“. Тези правила не са били обект на обществено обсъждане, независимо че те пряко касаят всички предприятия в бранша. Също така би било редно поне Министерството на финансите да каже, дали тези правила са законосъобразни в дали са съобразени с бюджетната политика на държавата. Все пак приемането на държавния бюджет е по предложение на МФ и става от Народното събрание. Дали народните представители са запознати, че след като депутатите са определили едни средства за работата на КРС, тя ще възстанови част от тях от предприятията в сектора. Дали са запознати, че всички предприятия в сектора, освен останалите данъчни задължения и общински такси, следва да възстановят и разходите на КРС, за да може тя да ги контролира, което включва разходи за заплати, осигуровки, издръжка на КРС и т.н., даже и амортизация върху служебните автомобили, компютри, сгради и т.н.</p> <p>И сега независимо от икономическата криза, военни действия в близост, изисквания за достигане едно на ниво в тази сфера и да изграждаме 5G мрежи и да предлагаме услуги и то за населението. точно сега КРС иска да увеличи таксата контрол с 45,5 %, защото са се увеличили разходите и за заплати и издръжка, без да отчете че това в крайна сметка ще доведе до увеличаване на крайните цени на потребителите.</p>		<p>- годишна такса за контрол – ежегодно средно между 10-15 бр. предприятия не заплащат дължимите такси в законоустановения срок, за което се издават актове за публични държавни вземания, за събирането им по реда на ДОПК.</p> <p>Реално динамиката в събраните такси, спрямо дължимите такси се обуславя единствено от начина на заплащане на таксата – еднократно в срок до 15 юли на следващата година или на вноски и през текущата година, за която се отнасят.</p> <p>В Анализа са представени ползваните източници на данни, които са публикувани на страницата на КРС. Данните за разходите, представени в годишния доклад и в Отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средства от Европейския съюз и чуждите средства на Комисията за регулиране на съобщенията към 31.12.2022 г. (Отчета за КИ), заедно с Обяснителната записка към него, са представени в различна разбивка. Независимо от това при отнасянето им по категории се вижда наличие на съответствие, например, според</p>
--	---	--	---

	<p>Много обезпокоително за бранша е и постоянното завишаване на разходите на КРС, гласувано в държавните бюджети през последните години, което ще рефлектира директно върху повишаването на такса контрол по ЗЕС, ако предложените вътрешни правила и анализ бъдат приети. Особено впечатление прави стремглавото увеличение на разходите на КРС от 18 577.9 хиляди лв. за 2022 г. при 12 769 хил. лв. за 2020 г. и 17 810 хил. лв. за 2021 г. За 2023 г. в бюджета са предвидени даже 29 591.4 хил. лв., което е повече от 2.3 пъти увеличение за 3 години. Явно КРС с мотивирала това увеличение, но при предложените правила това означава, че следващата година, при увеличени разходи с повече от 11 милиона лв., таксата контрол може да се увеличи с повече от 200 %.</p> <p>Изразяваме категорично несъгласие с тази допълнителна утежнителна такса контрол, изчислена на база вътрешни документи и правила на КРС.</p> <p>Всички административни такси от Тарифата на КРС трябва да бъдат разходоориентирани и да са част от процедура по утвърждаване на Тарифата в цялост. Тарифата се съгласува с всички министерства и се одобрява от Министерски съвет, което означава, че трябва и начина на определяне на административната такса контрол да бъде част от тази процедура и да е съгласувана с бюджетната процедура на Република България. Категорично възразяваме разходите за заплати, осигуровки и издръжка на КРС, да бъдат прехвърляни в тежест на операторите и покривани от тях. Капиталовите разходи следва да бъдат детайлно мотивирани за дейностите по чл. 53. ал. 2 от ЗЕС и директно описани съобразно тяхното предназначение, за да има прозрачност при определяне на тези разходи и прехвърлянето им в тежест на операторите. В капиталовите</p>	<p>Отчета за КИ разходите за възнаграждения на персонала са в размер на 6128 хил. лв, в същото време според информацията в годишния доклад разходите за заплати са на стойност 5 919,6 хил. лв. и за други възнаграждения и плащания в размер на 208, 3 хил. лв. Сумирането на двете позиции се равнява на 6 127,9 хил. лв. Наред с това в Обяснителната записка към Отчета за КИ са представени всички приходи и разходи по параграфи и подпараграфи в съответствие с указанията на Министерството на финансите. Там всички разходи са представени без закръгление, както са ползвани и в изчисляването на частта на административните разходи именно с оглед обективност и коректност. Относимата към определяне на административните разходи информация е представена в Анализа.</p> <p>По отношение на твърдението за „някаква вътрешна организация“: на свое заседание проведено на 10.08.2023 г. КРС прие Вътрешни правила за определяне размера на административната годишна такса (Вътрешните правила), които с оглед прозрачност, проследимост и</p>
--	--	---

	<p>разходи на КРС се включват закупуването на служебни автомобили, климатици, ремонтни дейности по сгради държавна собственост. Те имат отпуснати средства от държавния бюджет за тези си дейности. Ако има дейност свързана пряко с дейностите по чл. 139. то тя трябва да се отдели, да се посочи и аргументира отделно, за да бъдат прозрачни и безспорни съответните разходи.</p> <p>В годишния доклад на КРС за 2022 г. е предвидена следната инвестиционна политика на КРС през 2022 г.:</p> <p>„1. ИКТ проекти - доставка на хардуер за осигуряване на резервираност па клъстерната система. използвана в КРС, автоматизирана лентова библиотека. сървъри. мултифункционални устройства. скенери. UPS оборудване;</p> <p>2. изграждането па лаборатория за електромагнитна съвместимост за тестване и контрол па радиоелектронна апаратура. Лабораторията ще позволи надзор и контрол на разпространяваната на пазара и използвана а България радиоелектронна апаратура, с цел проверка за съответствието ѝ, съгласно изискванията па Директива 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за хармонизирането па законодателствата на държавите-членки във връзка с предоставянето на пазара на радиосъоръжения и Директива 2014/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за хармонизиране на законодателствата на държавите-членки относно електромагнитната съвместимост;</p> <p>3. оборудване за Националната система за мониторинг на радиочестотния спектър за граждански нужди - доставка на комбинирана мобилна станция за радиомониторинг, откриване н локализиране на радиосмущения и измерване на мобилни мрежи, мобилна станция за мониторинг на РЧС, компактни системи за радиомониторинг и радиолокация за</p>	<p>регулаторна предвидимост са публикувани на страницата на Комисията. Коефициентът на ангажираност е определен въз основа на чл. 8 от Вътрешните правила и изчислен на база чл. 9 от Вътрешните правила.</p> <p>Относно твърдението за автоматичното отнасяне на разходи на база на определения коефициент за ангажираност: както е посочено и в Анализа, с оглед определяне на разходите, необходими за обезпечаване на дейностите по чл. 139 от ЗЕС, респ. чл. 2, ал. 2 от Вътрешните правила (OAP1), въз основа на информацията в Обяснителната записка е изготвен анализ на относимостта на разходите към дейностите по ЗЕС, като се отчитат всички правомощия на КРС, в т.ч. дейностите по другите нормативни актове. Наред с това се изключват разходите за санкции в съответствие с предложенията на заинтересованите страни при проведените обществени консултации на проекта на Методика за определяне на размера на административната годишна такса за контрол. Като се отчита факта, че разходите на КРС за членски внос и</p>
--	--	--

	<p>НСМ, антенни контролери за мобилни станции за радиомониторинг за подмяна на съществуващи активи, спектрални анализатори, ВЧ кабели на антенно-фидерните системи за стационарни станции за радиомониторинг:</p> <p>4. нематериални дълготрайни активи - ГИС система, обезпечаваща дейностите по регистрация на приемо-предавателните станции на наземни мрежи, лицензи за Windows Server, автоматизирана система за инвентаризация на ДМА, внедряване на функционални промени с електронната система за он-лайн въпросници на Комисията.“.</p> <p>Може да се направи следния анализ:</p> <p>Оборудването по т. 1 и т. 4 е необходимо за ежедневното функциониране на Комисията и не може да бъде отчетено към разходите по чл. 139, ал. 1 от ЗЕС. Ако има специализиран софтуер и хардуер необходим за работата по чл. 139 от ЗЕС както вече отбелязахме, то трябва изрично да бъдат описани и само тяхната амортизация да бъде отнесена към разходите, определящи административна такса контрол.</p> <p>Капиталова заявка номер 2 „изграждането на лаборатория за електромагнитна съвместимост за тестване и контрол на радиоелектронна апаратура“ според нас следва да се самофинансира и издържа. Не е необходимо финансирането ѝ от административна такса контрол. Такава лаборатория съществуваше в КРС, но преди 10 години тя беше закрыта, предвид възможността тази дейност да се реализира на принципа на частната инициатива. Има такива лаборатории в Технически университет в гр. София, Български институт по метрология и други държавни и частни структури и организации. Ако държавата е преценила специална необходимост, в КРС да има такъв вид лаборатория, то нека</p>	<p>за командировки по ЗЕС са изцяло относими към осигуряване на дейностите по чл. 139 от ЗЕС, респ. чл. 2, ал. 2 от Вътрешните правила на първия етап от определянето на ОАР1, тези разходи също се изключват, предвид необходимостта от цялостното им включване при финалното определяне на стойността на ОАР1.</p> <p>По отношение на капиталовите разходи, както изрично се посочва в Анализа, те се определят въз основа на амортизационните отчисления за съответната година. Тези разходи отново подлежат на анализ и приспадане на разходите, които са относими към дейности, осъществявани в изпълнение на правомощия по други закони. Последното изрично е посочено в анализа и едва тогава се прилага определения коефициент на ангажираност с оглед премахване на всички дейности, извън тези посочени в чл. 139, ал. 1 от ЗЕС. Изпълнението на задачите и дейностите от служителите на КРС дава ясна представа за ангажираността със съответния закон.</p>
--	--	--

	<p>тя се финансира от държавния бюджет, а не да се прехвърля чрез такса контрол върху операторите.</p> <p>По т. 3 „оборудване за Националната система за мониторинг на радиочестотния спектър за граждански нужди“ - както е видно от самият текст означава, че с за нуждите на гражданите т.е. обществото и не следва да се финансира от такса контрол, а да бъде финансирана от бюджета.</p> <p>Смятаме, че капиталовите разходи на КРС следва да се финансират директно от държавния бюджет. а не от административна такса контрол. Все пак КРС отчислява средства в държавния бюджет, събрани именно от предприятията в сектора чрез първоначални или ежегодни такси, различни от административната такса контрол. Предлагаме, ако няма ясен механизъм за доказване на съответствието на даден разход с изискванията на чл. 139, ал. 1 от ЗЕС. или той с натоварващ за КРС, изобщо да отпадне амортизацията от разходите при изчисляване на ОАР.</p> <p>Като цяло в Методиката и Анализа на КРС има неяснота и прехвърляне на бюджетни разходи от страна на КРС, което ще доведе до увеличаване на административните разходи, а от там и до незаконно увеличаване на административната такса контрол по ЗЕС.</p> <p>От друга страна. в Анализа и в ЗЕС е заложено приходите да се отчитат като „събрани“. а не - като „дължими“. Предвидено с, че за определяне на административната годишна такса контрол, КРС ще вземе предвид „общият размер на събраните приходи през предходната година от годишна такса за контрол по Закона за електронните съобщения:“.</p>	<p>Относителното твърдението за „прехвърляне на всички разходи за персонал, издръжка, както и капиталови такива за изчисляване на административна такса контрол“: Видно от представените данни, всички изчисления целят установяване дали административните приходи покриват административните разходи в съответствие с изискванията на ЗЕС.</p> <p>Относно твърдението за „липса на обществено обсъждане, независимо че въпросът пряко касае всички предприятия в бранша“: приетите от КРС „Вътрешни правила за определяне на размера на административната такса за контрол по чл. 141 от ЗЕС“ са следствие от проведената процедура по обществени консултации на проект на Методика за определяне на административната годишна такса за контрол, в рамките на които всички заинтересовани страни имаха възможност да предоставят своите становища.</p> <p>По отношение увеличението на бюджета на КРС - това обстоятелство няма пряка връзка с административните разходи,</p>
--	---	---

	<p>Съгласно чл. 53 от ЗЕС, „в случай на разлика между общата сума на събраните административни такси и административните разходи на комисията, комисията предлага на Министерския съвет изменение на тарифата по чл. 147 относно размера на административната такса за контрол“. От тук следва, че КРС, независимо от поведението си, в случай на разлика, ще може да получи нужните ѝ средства. Няма значение дали тя е реализирала планираните приходи, дали е вложила нужните усилия за събиране на дължимите ѝ такси. Смятаме, че не трябва действие или бездействие на КРС да бъде причина на определени предприятия да бъде налагана допълнителна тежест. Не може невнасянето на задължения на едни предприятия да води до увеличаване на административната такса за следващата година на всички предприятия. Смятаме, че изчисленията трябва да се базират на „дължими“ приходи, а не на „събрани“ приходи.</p>		<p>доколкото последните са обвързани с изпълнението на дейности, посочени в чл. 139, ал. 1 от ЗЕС. По отношение на представения анализ на капиталовите разходи в становището - капиталовите разходи се отчитат единствено и само под формата на амортизационни отчисления и то след приспадане на разходите за дейности, свързани с правомощия по други закони.</p>
--	--	--	---